

Visi Vokietijos.
Teisėjo protas.
Fašistinis bizūnas.
Mokykla ir sportas.
Nuo kalbų prie darbų.
Rasos A. Bimba

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Queens Apskrity \$8.00
Užsieniuose \$9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ - LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827---1828

Nr. 157

Richmond Hill 19, N. Y., Šeštadi., Rugp-Aug. 11, 1951

Metai 41-mieji. Dienraščio 33-tieji

AMERIKONAI SUGRĮŽO Į DERYBAS DĖLEI PERTAIKOS

Kongresmanai užgyrė 56 milijonus dol. karinių lėšų

Washington. — Kongreso Atstovų Rūmas 348 balsais prieš 2 priėmė valdžios biolijū, reikalaujanti paskirti 56 milijonus dolerių kariniams reikalams per 12 mėnesių nuo pereinamojo mėnesio iki 1952 m. liepos 1 d.

Prie tokios padėties nebe-galima dailieiti. Tik socialistinė suvienyta Vokietija ne-sudarytų taikiai pavojaus. Bet argi kapitalas paleis iš savo rankų Vakarinę Vokietiją?

Labai išgarsėjo New Yorke federalinis teisėjas Ryan. Jis nori istorijon įeiti gudriausiu žmogumi. Jis mano, kad jį ton vieton pastatys jo elgi-masis su komunistais.

Turi jis ant rankų septynio-liką komunistų. Nori jis juos pasiūsti ilgų metų kalėjiman. Bet negalima visiškai nesi-skaityti su žmonių teisėmis.

O viena pačių pamatiniųjų Ame-rikos žmonių teisių yra ta, kad kiekvienas turi teisę gau-ti apgynėją, advokatą, lega-liską patarėją.

Išgąsdinti advokatai bijo juos ginti, nes gali užsitrauk-ti teisėjo Ryan ir visos valdo-vų pakalenyje rūstybę. Taip sako kaltinamieji.

Bet teisėjas Ryan giriasi surašyti net dešimt advokatų, kurie už pinigų sutiktų arba apsimtyti komunistus teisme apginti.

Labai galimas daiktas. Tik tuojau išskyla du idomūs klausimai: Kas tiems advokatams apmokės tiek, kiek jie reika-lauja, ir kaip jie tuos apkal-tintus žmones apgins? Kur užtikrinimas, kad jie nepadės teisėjui Ryan tuos žmones nu-kryžiauoti?

Amerikos istorija pilna nuotikių, kur advokatai yra padėję teisėjams kaltinamuosius pasiūsti į elektros kėdę. Ypač tas lengva politinėse bylose.

Tik įsivaizduokime, kaip nuosirdžiai advokatas Ryan už pinigus apgintų įkaltintus komunistus!

Transporto darbininkų uni-jos prezidentas Quill paslėpė sarašą policistų unijos narių. Neišduosias jų komisionieriui Monaghan už jokių pinigų.

Tai matote, kaip bijomasi žurnalo bizūno prieš New Yorko policistus. Nevalia jiems susidraugauti su unijais-tais, nevalia patiems priklausyti prie unijos. Uždrausta! Ir atliktas kriukis...

Komisionierius Monaghan policistų uniją paskelbė "sub-versyviška" organizacija, kaip valstybės prokuroras Mc-Grath yra paskelbęs subver-syviškomis šimtus darbininkiškų organizacijų.

Kaip jaučiasi Michael Quill, kuris taip entuziastiškai pa-deda persekioti komunistus, kuomet ir jis pats su savo suorganizuota policistų unija turi slapstytis? O kaip bus, kai bus pareikalauta, kad jis tą sarašą išduotų? Ar jis eis į tą patį kalėjimą, kuriame sėdi komunistai, už atsisaky-mą unijos narių vardus iš-duoti?

Portas yra naudingas ir grūstus dalykas. Šių dienų mo-kykla neįmanoma be sporto veiklos. Tik vienas kitas jau-

(Tąsa 6-me pusl.)

Kongresmanai užgyrė 56 milijonus dol. karinių lėšų

Washington. — Kongreso Atstovų Rūmas 348 balsais prieš 2 priėmė valdžios biolijū, reikalaujanti paskirti 56 milijonus dolerių kariniams reikalams per 12 mėnesių nuo pereinamojo mėnesio iki 1952 m. liepos 1 d.

Prie tokios padėties nebe-galima dailieiti. Tik socialistinė suvienyta Vokietija ne-sudarytų taikiai pavojaus. Bet argi kapitalas paleis iš savo rankų Vakarinę Vokietiją?

Labai išgarsėjo New Yorke federalinis teisėjas Ryan. Jis nori istorijon įeiti gudriausiu žmogumi. Jis mano, kad jį ton vieton pastatys jo elgi-masis su komunistais.

Turi jis ant rankų septynio-liką komunistų. Nori jis juos pasiūsti ilgų metų kalėjiman. Bet negalima visiškai nesi-skaityti su žmonių teisėmis.

O viena pačių pamatiniųjų Ame-rikos žmonių teisių yra ta, kad kiekvienas turi teisę gau-ti apgynėją, advokatą, lega-liską patarėją.

Išgąsdinti advokatai bijo juos ginti, nes gali užsitrauk-ti teisėjo Ryan ir visos valdo-vų pakalenyje rūstybę. Taip sako kaltinamieji.

Bet teisėjas Ryan giriasi surašyti net dešimt advokatų, kurie už pinigų sutiktų arba apsimtyti komunistus teisme apginti.

Labai galimas daiktas. Tik tuojau išskyla du idomūs klausimai: Kas tiems advokatams apmokės tiek, kiek jie reika-lauja, ir kaip jie tuos apkal-tintus žmones apgins? Kur užtikrinimas, kad jie nepadės teisėjui Ryan tuos žmones nu-kryžiauoti?

Amerikos istorija pilna nuotikių, kur advokatai yra padėję teisėjams kaltinamuosius pasiūsti į elektros kėdę. Ypač tas lengva politinėse bylose.

Tik įsivaizduokime, kaip nuosirdžiai advokatas Ryan už pinigus apgintų įkaltintus komunistus!

Transporto darbininkų uni-jos prezidentas Quill paslėpė sarašą policistų unijos narių. Neišduosias jų komisionieriui Monaghan už jokių pinigų.

Tai matote, kaip bijomasi žurnalo bizūno prieš New Yorko policistus. Nevalia jiems susidraugauti su unijais-tais, nevalia patiems priklausyti prie unijos. Uždrausta! Ir atliktas kriukis...

Komisionierius Monaghan policistų uniją paskelbė "sub-versyviška" organizacija, kaip valstybės prokuroras Mc-Grath yra paskelbęs subver-syviškomis šimtus darbininkiškų organizacijų.

Kaip jaučiasi Michael Quill, kuris taip entuziastiškai pa-deda persekioti komunistus, kuomet ir jis pats su savo suorganizuota policistų unija turi slapstytis? O kaip bus, kai bus pareikalauta, kad jis tą sarašą išduotų? Ar jis eis į tą patį kalėjimą, kuriame sėdi komunistai, už atsisaky-mą unijos narių vardus iš-duoti?

Portas yra naudingas ir grūstus dalykas. Šių dienų mo-kykla neįmanoma be sporto veiklos. Tik vienas kitas jau-

Kongresą paskirti 4 bilijon-us, 500 milijonų dolerių karinėms amerikonių stovy-koms statyti svetimosio žemėse. O dar reikalauja pri-dėti 5 bilijonus dolerių kaip Korėjos karo lėšų.

TAKSAI BŪSIA PAKELTI DAR 20 PROC.

Washington. — Praneša-ma, jog, didėjant karinėms išlaidoms, valdžia reikalaus pakelti dar 20 procentų taksus nuo asmenų uždar-bių.

Daug jankių grįžta su marijos drugiu

Atlanta, Ga. — "Pusėti-nai daug" apskrėtę bei persirgę marijos drugiu grįžta iš Korėjos į Jungti-nes Valstijas, kaip praneša Associated Press. Jau kiekvienoje valstijoje yra sugrįžusių su tos ligos pe-rais.

Amerikonų nuostoliai Korėjos kare

Washington. — Karinė valdžia rugp. 8 d. paskelbė, jog per mūšius Korėjos fronte sekamai nukentėjo 80,430 amerikonių.

Užmušta 11,954, sužeista 56,215 ir be žinios dingo 12,261.

Per savaitę nuo pirmes-nio pranešimo amerikiniai nuostoliai pakilo 351.

Oficialiai pranešimai apie Amerikos karių nuostolius pavėluoja 7 iki 14 dienų.

Anglai nori nuverst Irano valdžią

Teheran, Iran. — Iranie-čių Tautos Fronto vadas H. Makki, kalbėdamas seime, tvirtino, kad Anelijos kapi-talistai suokalbina nu-versti esamąją Irano val-džią; todėl jie kursto viso-kią suirutę Irane. Anglija nori tokios valdžios, kuri sugrąžintų anglam aliejaus pramonę Irane.

Graikų fašistai planuoja naują savo diktatūrą

Athenai, Graikija. — Graikų fašistai suokalbinau-isteigti naują diktatūrą, va-dovaujant generolui Al. Pa-pagosui, kaip praneša Elef-theria, vadinamas kairiųjų laikraštis.

Esamas premjeras "li-beralas" Venizelos sakė, "jeigu toks suokaltis yra, tai aš jį ištaškysiu."

Gen. Papagos yra vienas dešiniųjų kandidatų atei-tam tikras pramonės.

TRUMAN ŽADA VĖL RAŠYT SOVIETŲ PREZIDENTUI

Washington. — Presiden-tas Trumanas sakė kores-pondentams, kad rengiasi pasiūsti antrą laišką Niko-lajui Švernikui, Sovietų Są-jungos prezidentui.

Trumanas neminėjo pa-siūlymų dėl taikos, kuriuos

Švernikas išdėstė, atsaky-damas į pirmąjį Trumano laišką.

Trumanas nenorėjo tikėti Šverniko pareiškimu, kad Sovietų Sąjunga "nestato jokių kliūčių susisiekimams tarp Sovietų žmonių ir kitų šalių žmonių."

Amerikos uniijų delegacijos raportas apie Sovietų Sąjungą

New York. — Sugrįžo 11 uniijų delegatų iš Sovie-tų Sąjungos, kur jie pralei-do tris savaites ir laisvai, plačiai keliavo. Dabar jie paskelbė savo raportą, kad: Sovietų darbininkai gerai minta, gerai apsirengę ir gyvena tinkamuose butuo-se.

Tie amerikinių uniijų de-legatai taipgi lankėsi Fran-cijoje ir Italijoje per 5 savai-tes; suvado, kad dauguma Francijos darbininkų gve-na mizernose lūnose, o Ita-lijos darbininkai sunkiai vargsta ir skursta.

Tarp delegatų buvo Leon Straus, Tarptautinės Kai-liausių Unijos vice-prezi-dentas; Lee Candea, buvusi federacinės Viešbučių Dar-bininkų Unijos vadovė, ir kiti.

Žadama vakarų Vokietijai beveik nepriklausomybė mainais už vokiečių armiją

Washington. — Aukštoji amerikonių, anglų ir fran-cūzų komisija atsiuntė savo planą iš Vokietijos, kad tu-rėtų būti vakarinė Vokietija pripažinta beveik nepri-klausoma šalin; už tai va-karų Vokietija turėtų duoti gana didelį skaičių vokie-čių kariuomenės ir tarptau-tinę Atlanto kraštų armiją atspirčiai prieš Sovietų Są-jungą. — Vyriausias tos ar-mijos komandierius yra ge-nerolas Eisenhower.

Pranešta, kad Jungtinės Valstijos reikalauja 350,000 vokiečių kariuomenės.

Amerikos kapitalas užplūsta Vidurinius Rytus

Geneva, Šveic. — Sovietų atstovas ekonominėje Jun-ctinių Tautų taryboje kalti-nu amerikonus, kad jie ty-čia grūda savo kapitalą į Vidurinius Rytus, siekdami užviešpatauti įvairius kraš-terius toje srityje—Iraną, Si-riją, Iraką, Turkiją ir kt.

Amerikos atstovas Isa-dor Lubin atsakė, jog Ame-rikos kapitalas ir toliau sti-prins Vidurinius Rytus prieš įtaką iš Sovietų pu-nantiems seimo rinkimams.

Anglija organizuoja Vidurinių Rytų karinį sąryšį

London. — Anglija steigia karinį Vidurinių Rytų są-ryšį tarp Turkijos, Graiki-dos ir arabų kraštų. Za-da sudaryti tam sąryšiui komisiją iš Anglijos, Ame-rikos, Francijos, Turkijos ir Graikijos atstovų.

Vyriausias komisijos va-das būtų Anglija. O aukš-čiausiu bendrosios armijos komandierium anglai skir-riū turkų generolą.

Jungtinės Valstijos ir Francija remia šį karinį Anelijos planą prieš Sovie-tų Sąjungą.

Irano valdžia tariasi su anglais apie aliejaus biznio pasidalinimą

Teheran, Iran. — Angli-jos pasiuntiniai davė pasiū-lymą sudaryti bendrą kom-paniją iš anglų ir Irano valdžios atstovų dėl žibalo-aliejaus biznio.

Vieni ir kiti kompanijoje turėtų po tokį pat atstovų skaičių ir po lygų balsą. Kompanija tvarkytų alie-jaus pardavinėjimą ir da-lintųsi pelnais tarp iranie-čių ir anglų.

Šį planą svarsto Irano mi-nistrai su anglų atstovais. Tarpininkauja prezidento Trumano pasiuntinys Ave-rell Harrimanas.

Irano Masių Partia (Tu-deh) reikalauja vykdyti ša-lies įstatymą, kuris įsakė perimti visą aliejaus pra-monę ir Irano valstybės ran-kas. Smerkia Irano val-dovus už daromas anglams nuolaidas.

Izraelio socialistai nesidėsia su Sionistais

Tel Aviv. — Izraelio Soci-alistų (Mapai) Partijos ko-mitetas atmetė savo vado premjero Ben Guriono siū-lymą sukurti sudėtinį mi-nistrų kabinetą išvien su "laisvojo biznio" Sionistais.

ORAS.— Daugiausia gie-dra ir šilta.

Dar nepadaryta progreso panaujintose derybose

Tokio, rugp. 10.—Admiro-las C. Turner Joy ir kiti Jungtinių Valstijų atstovai sugrįžo į Kaesongą ir per 4 valandas tarėsi su Šiaurinės Korėjos komandierium gen. Nam Il ir kinų delegatais apie karo pertrauką Korė-joje.

Anglų žinių agentūra Reuters praneša, jog dery-bose nepadaryta jokio žingsnio pirmyn, bet jos bus toliau tęsiamos.

Amerikonai buvo per-traukę derybas per 5 pa-

Detroito teisėjas užgyrė senąsias bėlas

Detroit. — Šalies valdžia reikalavo naujų bėlų už 6 sveturgimius, kurie buvo areštuoti deportavimui kaip sveturgimiai komunistai.

Bet federalis teisėjas The-odore Levin užgyrė senąsias bėlas, užstatytas Michiga-no Civilinių Teisių Kongre-so.

Jaunuoliai demonstravo Berlyne už taiką

Berlin. — 20 tūkstančių jaunuolių delegatų iš 62 ša-lių maršavo rytinio Berly-no gatvėmis, demonstruo-dami už taiką. Smerkė A-meriką kaip aršiausią karo kurstytoją.

Maršavimą stebėjo šimtai tūkstančių berlyniečių. Demonstruojančių skai-čiuije, tarp kitu, buvo 350 šiaurinių korėjiečių ir 50 Vietnamo liaudininkų.

Valdžia atideda bet kokius nupiginimus

Washington. — Valdžia atideda neribotam laikui žadėtus kainų numušimus fabrikiniams dirbiniams ir farmų produktams. Dabar skaičiuoja, kiek reikės tuos daiktus pabranginti pagal naują kainų kontrolės įstatymą.

Indijos premjeras gerinais Nepalui prieš Tibetą

New Delhi, Indija.—Indi-jos premjeras Nehru kvietė Nepal valstybėle sumegsti diplomatijos ryšius su Indi-ja.

Nepal yra tarp Tibeto ir šiaurinės Indijos.

Nehru bijo, kad Nepal ne-sigiminiuotu su Tibetu. Ti-betas neseniai pasirašė są-lymą sutartį su Kinijos Liaudies Respublika. Su-tarčiai pripažįsta Tibeta su-dėtine Kinijos respublikos dalim, bet duoda jam viet-nę savivaldą.

skutines dienas todėl, kad būrys šiaurinių korėjiečių kariuomenės ėjo per Kaesongą. Amerikonai reika-lavo užtikrinti, kad Kaesongas ir artimoji apylinkė bus palaikoma kaip neutra-li, neginklauta vieta, kol eis derybos.

Šiauriniai korėjiečiai ir kinai rugpjūčio 9 d. antru kartu užtikrino, kad dau-giau nepasirodys jų kariuo-menė tame sklype, kol bus tęsiamos derybos, jeigu "patys amerikonių tyčia ne-sudarys koki incidentą, no-rėdami suardyt derybas."

Amerikonai atmetė skundą

Šiauriniai korėjiečiai skundėsi, kad Amerikos la-kūnų apšaudė keturis šiau-ričių trokus, kuriais su baltomis vėliavomis važiuo derybiniai jų atstovai per vadinamą, nekarinę sritį į šiaurę nuo Kaesongo.

Amerikonų vadas adm. Joy atmetė skundą, pareiš-čdamas, kad nebuvo iš anks-to pranešta, jog važiuos tie trokai.

Siuo tarpu buvo visai ap-tilę karo veiksmai fronte.

Ivairios Žinios

Washington. — Valdinis Darbo Biuras paskelbė, jog maisto produktai dabar lė-šuoja 128 procentais bran-giau kaip 1939 metais.

Tel Aviv. — Paskutiniu-se Izraelio seimo rinkimuo-se komunistai gavo 27,000 balsų, tai yra 80 procentų daugiau negu 1949 metais.

New York. — U. S. Gu-mos (robo) kompanija pranešė, jog per 6 pirmuosius šių metų mėnesius gavo 86 procentus daugiau pelno, negu pernai per tuos pačius mėnesius.

Berlin. — Amerikos val-džia stengiasi per savo ko-respondentus sužinoti var-dus amerikiečių, dalyvau-jančių pasauliniame jau-nuolių taikos festivalyje, kuris vyksta rytiniame Ber-lyno ruožte.

Ottawa, Kanada. — Tapo paleistas iš kalėjimo Fred Rose, kuris 1946 metais bu-vo įkalintas kaip įtarimas atominių Kanados "sekre-tų išdavintojas". Sovje-tams, Pirmiau jis buvo Ka-nados seimo narys.

Dallas, Tex. — Karščiai Texas valstijoje siekė 100 iki 107 laipsnių virš zero ir numarino 19 žmonių.

Reedsburg, Wis. — Čia pradėjo plisti rauplės; to-dėl iškvieta visi 7,000 miestelio ir apylinkės gy-ventojų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Queens Co., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Queens Co., per six mos.	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ADVOKATŲ UŽDAVINYS GINTI

NE VIENAM ŽMOGUI atrodys keista, kad šiandien, baisios isterijos ir persekiojimo metu, suareštuotieji darbininkų judėjimo veikėjai negali gauti gynėjų, negali gauti advokatų!

Ar tai reiškia, kad mūsų krašte permaža juristų, permaža advokatų?

Ne! Advokatų yra daug ir gerų advokatų. Advokatų nestokuoja gengsteriams, požemio karaliams, vagims, žmogžudžiams ir kitokiems kriminalistams, kuomet kuris jų pakliūva į nelaisvę.

Bet advokatų "stokuoja," kaip sakėme, darbininkų judėjimo veikėjams, ypatingai komunistams, suareštuotiems pagal Smitho įstatymą.

Kodėl jų "stokuoja"?

Todėl, kad advokatai yra įgąsdinti justicijos departamento, įgąsdinti teismo. Advokatas, ištikimai gindamas asmenį, teisiama dėl jo galvosenos, dėl to, kad jis ar ji marksistiškai mintijo, bijosi susilaukti to, ko susilaukė advokatai, gynę vienuolika komunistų vadovų, ko susilaukė advokatas, gynęs Harry Bridges'ą, — bijosi kalėjimo.

Teismai, žiauriai traktuodami teisiamuosius marksistus, taip pat žiauriai traktuoja ir jų gynėjus.

Be to, advokatas, apsiimęs ginti komunistus, jei jis ištikimai juos gins, bijosi, kad nebūtų komercinės spaudos pats apskelbtas komunistu, bijosi boikoto!

Dėl to nūdieną geriausias advokatas gali drąsiai ginti kriminalistus, gengsterius, žmogžudžius, — juos gindamas jis tegali savo karjerą pataisyti, pakelti; gindamas žmones dėl jų politinių įsitikinimų, jis gali susilaukti savo profesijos nelaimės.

Štai, prie ko priėjo mūsų krašto teisėtumas!

ŽMONĖMS, KURIE YRA TEISIAMI dėl politinių įsitikinimų, dėl galvojimo ne taip, kaip nori valdančioji klasė, reikalingi tokie advokatai, kurie yra susipažinę gerai su šalies konstitucija, su istoriniais-politiniais veiksmiais mūsų krašte. Tokiems žmonėms, kurie teisiama dėl marksistinio galvojimo, reikalingi advokatai, susipažinę su marksizmu, su tarptautiniu darbininkų judėjimu, su Amerikos darbininkų judėjimo praeitimi ir dabartimi.

Nėtenka nei sakyti, jog ne visi advokatai yra tam tikri, ne visi toje srityje yra ekspertai.

Ir štai, čia atsistoja klausimas, ką daryti tiems, kurie laukia teismo, kurie privalo savo bylas paruošti?

Septyniolika suimtųjų darbininkų judėjimo veikėjų Niūjorke neturi advokatų byloms paruošti, teisme ginti. Teisėjas Ryan paskiria eilę advokatų jiems ginti ir pasako: šitie, štai, advokatai, yra jūsų prieteliai, todėl juos skiriu.

Tačiau, kaip aiškina patys suareštuotieji, jau tik šis teisėjo pasakymas rodo, kad jo paskirti advokatai negali jų sėkmingai ginti: džiūrė tuojau supras, kad jie juos gina tik dėl to, kad "patys esą tokie patys, kaip teisiameji."

Dėl to suareštuotieji darbininkų veikėjai protestavo, atsisakydami nuo tų advokatų, kuriuos teisėjas Ryan paskyrė jiems ginti. Jie atsisakė ne dėl to, kad tais advokatais nepasitiktų, o dėl viršpaminėtosios priežasties.

Teisėjas Ryan tuomet paskyrė dešimt kitų advokatų. Nežinome, ką į tai atsakys tie, kurie bus teisiama. Bet vienas aišku: eilė žymių advokatų, kuriuos suareštuotieji prašė ginti, atsisakė ir atsisakė dėl to, kad bijosi teroro.

TIESA, ATSIRANDA vienas kitas žymus advokatas, kuris pats pasiūlė ginti komunistų vadovus.

Vienu tokių yra advokatas John Raeburn Green, iš St. Louis, Mo.

Jis apsiėmė ginti Daily Workerio redaktorių John Gates, šiuo metu sėdintį kalėjime, — nusmerktas penkeriems metams.

Advokatas Green iškė aukščiausiam šalies teismui peticiją, prašant, kad John Gates būtų persvarstyta.

Šis advokatas nėra komunistas, jis yra komunisto priešas. Jis gina John Gates nemokamai. Jis ištikrų, apsiimdamas ginti Gates, gina Jungtinių Valstijų konstituciją, gina Teisių Bilių.

Savo apeliacijoje aukščiausiam šalies teismui, adv. Gree, tarp kitko, sako: aukščiausiojo teismo sprendimas Smitho akto reikale (jo užgyrimas) kerta smūgį ne tiek nusmerktiesiems, ne tiek Jungtinių Valstijų komunistų partijai, kiek pirmajam priedui prie mūsų krašto konstitucijos.

Taip turėtų galvoti ir veikti ir kiti žymūs mūsų krašto juristai, nepaisydami, kad jie dėl to bus reakcijos persekiojami.

Gindami tuos, kurie šiandien areštuojami dėl galvosenos, dėl savo politinių idėjų, advokatai gins mūsų krašto konstituciją!

O tai yra jų šventa pareiga!

Kas Ką Rašo ir Sako

MŪSŲ TĖVŲ KRAŠTAS TEBEŽYGIUOJA PIRMYN

Rašydamas apie 1941 m. liepos 21 d. paskelbimą Lietuvos tarybine respublika (ją paskelbė Liaudies Seimas) žymus Lietuvos visuomenininkas M. Juncas-Kučinskas rašo iš Vilniaus:

Hitlerinės okupacijos laikais 90 procentų Tarybų Lietuvos pramonės buvo išvesta iš rikiuotės. Visi vertingiausi įrengimai buvo išvežti į fašistinę Vokietiją. Žymiai sumažėjo pasėlių plotai, žemė buvo be galo nualinta. Katastrofiškai sumažėjo stambiųjų raguočių, arklų ir kiaulių skaičius. Buvo suardytos visos kultūrinės įstaigos, uždarytos mokyklos, teatrai.

Tačiau: Per pokarinę penkmetį respublikos pramonė ne tik atstatyta, bet ji žymiai prašoko prieškarinį lygį. Atstatytosios pramonės įmonės buvo iš pašaknų rekonstruotos ir apriūtos naujaisiais technika. Sukurtos naujos pramonės šakos, kurių seniau Lietuvoje nebuvo.

Tarybų Lietuvos darbininkai, būdami įmonių šeiminiškais, rūpinasi gerinti gamybą, pakelti produkcijos kokybę, pateikia pasiūlymų darbo procesams patobulinti. Tikslai 1950 metais Tarybų Lietuvos darbininkai pateikė daugiau kaip 4 tūkstančius pasiūlymų, dėl kurių įdiegimo gamyboje valstybė turėjo daugiau kaip 17 milijonų rublių ekonomijos per metus.

Juncas — Kučinskas rašo, jog šiandien "daugiau kaip 90 procentų valstiečių ūkių jau susivienijo į kolūkius" Lietuvoje. Kas metai iš broliškujų respublikų Lietuva gauna tūkstančius traktorių, kombainų ir kitų sudėtingų žemės ūkio mašinų.

Kalbėdamas apie krašto kultūros augimą, Juncas-Kučinskas žymi:

Lietuvos bendrojo mokslinio mokyklose 1950 metais mokėsi 415,000 žmonių. Kau-ne šiemet atidarytas Medelinos institutas. Lietuvos TSR Mokslių akademija, aukštosios mokyklos ir mokslinio tyrimo institutai teikia veiklą pagalbą pramonei ir kolūkiams.

Stojęs į socialinio realizmo kelią, klesti lietuviškasis teatrinis menas. "Boriso Godunovo" pastatymas Lietuvos Valstybiname Operos ir baleto teatre buvo aukštai įvertintas, o artistai Kipras Petrauskas, Jadvyga Petraškevičiūtė, Rimantas Siparis ir kiti susilaukė stalininių premijų. Didelių laimėjimų pasiekė lietuvių muzikantai. Stalininė premija paskirta kompozitoriui Stasiui Vainiūnui už jo

rapsodiją lietuviškomis temomis smuikui su orkestru. Stalininė premija šiemet paskirta taip pat skulptoriui P. Aleksandravičiui už jo skulptūrą "Rašytoja žemaitė." Ne-paprastai paplito lietuviškas spausdintasis žodis, 1951 metais Lietuvoje leidžiami 215 laikraščių ir žurnalų. Pirmą Lietuvos leidyklos išleido tūkstantį knygų pavadinimų, kurių tiražas — 8,144,400 egzempliorių.

Didžiuliais tiražais leidžiami lietuvių klasikais: Donelaitis, Baranauškas, Maironis, žemaitė, tokių rašytojų, kaip Cvirko, Venclovos, Mikolajčio-Putino, Salomėjos Nėries ir kitų knygos. Lietuvių rašytojų kūriniai leidžiami taip pat rusų kalba ir broliškujų tautų kalbomis. Lietuvių literatūra didžiuliais savo naujaisiais laureatais — Teofilu Tilvyčiu, gavusiu Stalininę premiją už poemą "Ušnyne," ir Aleksandru Guzevičiumi, gavusiu premiją už romaną "Kalvio Ignoto teisybė."

Lietuvos darbo žmonės, kaip ir visos Tarybų Sąjungos tautos, nenori karo.

"LAIKAS JAU YRA PRAEJĘS..."

Chicago Sandra skaičiuoja, kiek Tarybų Sąjungą mažai pagamina plieno, anglies, aliejaus. Tarybų Sąjunga ir jos talkininkai, esą, tik žmonėmis skaitlingesni už "vakariečius."

Dėl to, girdi, T. Sąjunga skubina kelti savo pramonę ir "laikas veikia raudonųjų naudai."

Pagaliau:

"Vakariečiams darosi aišku, jog dėsimo laikas jau yra praėjęs..." Kitais žodžiais: jau reikia prieš Tarybų Sąjungą pradėti karą!

To nori sandariečių organas.

Už karą, kaip matome, agituoti galima visai: sakant, jog Tarybų Sąjunga yra silpna, ir sakant, jog Tarybų Sąjunga yra tvirta. Tie karo troškėjai, kurie sako, jog T. Sąjunga dabar yra silpna, reikalauja, kad būtų pradėtas prieš ją karas dabar, nes ji bus kada nors tvirtesnė. Tie karo reikalaujantys, kurie sako, jog T. Sąjunga esanti labai tvirta, ragina pradėti prieš ją karą dabar, "nes ateityje ji bus dar tvirtesnė."

Kaip matome, visai galiama už karą agituoti.

Teheran. — Irano valdžia pareikalavo, kad Anglija atšauktų savo konsulą Fr. Capperį, kuris kišosi į vidurinius Irano dalykus.

Šį kartą apsišaudoma ne kulkomis. Derybų už tartaką centre Kaesong, Korėjoje, šiaurietis ima amerikono paveikslą, o amerikonas šiaurietio.

Klausimai, kas dabar darosi?

Kodėl gi pati Amerikos valdžia dolerius vienus daro negerais, o kitus gerais?

Kame būtų skirtumas, jei Edward Conger paimtų iš savo kišenės dolerinę ir apsimainytų su W. Z. Fosterio dolerine? Ar jau ta iš Fosterio gauta dolerinė liktų ponui Congeriui bevertės?

Daugiau negu keisti dalykai dabar dedasi. Amerikos pinigai ne visi geri Amerikos valdžiai!

Ar teisinga buvo žinia Laisvėje, rugpjūčio 1 dienės laidoje, apie atšaukimą W. Z. Fosterio kaučijos \$5,000? Ir jog buvo pareikalauta, kad iš kito žmogaus kišenės būtų uždėta kaučija toje pat sumoje?

Vartau tos pačios dienos vietinio laikraščio didlapius. Matau štai ką: "Tru-

manas įteikia garbės medali mariniui, kuris užmušė 7 raudonuosius." Tai yra, anapus didžiojo Pacifiko vandenyno nuvažiavęs užmušė septynis korėjiečius ir gavo garbės medali nuo Trumano.

Kiek fosterinių reikės užmušti ar kitaip sukoneveikti, kad gaus Trumano medali?

Tėmytojas

IVAIROS ŽINIOS

GAMYBINIS LENKTY- NAVIMAS KINJOJE

PEKINAS. — Kasdien vis plačiau vystosi patriotinis gamybinis lenktynavimas Kinijos liaudies respublikos darbo žmonių tarpe. Laikraščiai praneša apie naujus gamybinius rekordus, kuriuos pasiekė Kini-

kalų ministeriją.

Kaip jau visi žinome, gegužės 17 d. iš buto buvo pagrobtas ir išvežtas jaunas teisių studentas Ernesto Mario Bravo. Jį banditai grobė todėl, kad jis buvo sekretorius studentų komiteto Taikai ginti. Naktį pagrobus Bravo, jo namiškiai tuojau sukruto ieškoti, bet viskas buvo veltui. Policija sakė, kad nieko nežino, spauda negali nieko kalbėti, teisėjai turi tylėti, kad patys nepatektų į Lombilla nagus. Laikas bėgo ir niekas nežinojo, kur dingo studentas Bravo. Bet tuomet pakėlė savo protesto balsą visų Argentinos universitetų studentai. Jie puikiai žinojo, kad Bravo, jei dar nėra užmuštas, tai yra žiauriai kankinamas "Seccion especial" inkvizitorijų rūsyse. Studentai vieningai išėjo į streiką ir pareiškė, kad negrįš mokyti, kol nebus išaiškintas Bravo likimas. Argentinos studentams pritarė ir kiti Pietų Amerikos šalių studentai. Iškilo tarptautinis judėjimas ir Perono budeliams pasidarė labai nepatogu jaunuolių nugalaboti. Tuomet jie dar gyvą Bravo išvežė už Buenos Aires į nedidelį ūkį. Į tą ūkį atveža gydytoją Dr. Alberto J. Caride; kad šis išgelbėtų jo gyvybę. Taurios sielos daktaras apsiverka, pamatęs baisiai sužalotą ir užkankintą studentą Bravo. Jis padeda visas pastangas ir jaunas Bravo organizmas greit atsigauna. Tuomet naktį vėl atvažiuoja policija, pasiima Bravo ir patalpinus 45-ton nuovadijon, po kiek laiko praneša, kad Bravo randasi 45-je nuovadijose ir jam ruošama byla už "priešvalstybinį" veikimą. Tokių atsitikimų dabar labai gausu Argentinoje, nes, viena, "Seccion especial" kontroliuoja Amerikos ambasada, o antra, artėja prezidento rinkimai Argentinoje, tai Peronas ir Peronienė, išstatę savo kandidatūras, siekia sunaikinti visokią opoziciją.

Kaip ilgai siautės Argentinoje šis baisus teroras, dar anksti pasakyti, bet paskutinės žinios praneša, kad Peronas pradėjo areštuoti ir aukštus karus. Reiškia, kad pačioje armijoje kyla jam opozicija ir toji opozicija, vienaip ar kitaip, pagreitins fašistinės diktatūros žlugimą. V. D. (Iš "Darbo")

Be to, iš dvarininkų konfiskuota ir perduota valstiečiams 9,244 galvijai, daugiau kaip 370,000 žemės ūkio padargų, daugiau kaip 80,000 pastatų, 9,600 pikulių grūdų (1 pikulis—60 kilogramų), daugiau kaip 56,000 keti medvilnės (1 keti—0,6 kilogramo). Visos valstiečių skolos dvarininkams anuliuotos.

Ivykdžius agrarinę reformą, valstiečių sąjungos narių skaičius šiame rajone pasiekė 531,696 žmones.

jos darbo žmonės, apie naujus įmonių ir ištisų pramonės šakų kolektyvus, įsijungiančius į gamybinių lenktynavimą.

Laikraštis "Gunzenzhao" pranešė, kad lenktynavimo dėka Sensi provincijos Sian-mo miesto tekstilės fabriko darbininkai pasiekė naują verpalų gamybos rekordą. Šiaurės Vakarų Kinijos vyriausybė ir visuomeninės organizacijos pareiškė fabriko kolektyvui padėką ir įteikė vėliavą.

Laikraštis "Tiancizhibao" praneša, kad Tiancizhibao profesinių sąjungų tarybos iniciatyva patriotiniam gamybiniam lenktynavimui išplėsti buvo sušauktas gamybos žymūnų, spartuoliškų brigadų vadovų, partinių, administracinių ir visuomeninių organizacijų atsakingų vadovų pasitarimas, kuriame dalyvavo daugiau kaip 600 žmonių. Pastarime kalbėjęs Tiancizhibao miesto meras paragino dalyvius išplėsti patriotinį gamybinių lenktynavimą taip, kad jis apimtų visus darbo žmones.

ZEMĖS KADRŲ RŪ- ŠIMAS RUMUNIOJE

BUKARESTAS. — Rumunijos profesinėse mokyklose, technikuose ir aukštosiose mokyklose, įsteigtose šalyje įvedus liaudies valdžią, ruošiami vadovaujantieji ir techniniai kadrai žemės ūkiui.

54 žemės ūkio mechanizatorių mokyklose, kurios yra atidarytos prie MTS, mokosi 7,850 būsimų traktorininkų. 26 mokyklose daugiau kaip 1,200 žemės ūkio pirmųjų ruošia tapiti žemės ūkio brigadų brigadininkais, įskaitininkais ir tt. Dešimtys kitų specialiųjų mokyklų ruošia MTS mechanikus, agronomus, agrotechnikus, ryžių ir medvilnės auginimo specialistus.

6 tūkstančiai vaikų ir merginų technikuose studijuoja žemės ūkio mokslą, susipažįsta su Tarybų Sąjungos socialistinės žemdirbystės patyrimu. Šiais metais bus išleista pirmoji žemės ūkio specialistų laida. Šalies aukštosiose mokyklose daugiau kaip 3 tūkstančiai žmonių įsigys agronomų, žemės ūkio mašinų gamybos inžinierių ir kitas specialybes.

AGRARINĖ REFORMA KINJOJE

PEKINAS. — Laikraštis "Cinčunzhao" praneša, kad sėkmingai užbaigta agrarinė reforma 686 Sensi provincijos Sianjano rajono kaimuose. Preliminariais duomenimis, iš dvarininkų konfiskuotos bei rekvizuotos žemės šiuose kaimuose bendras plotas siekia 1,018,086 mu (1 mu—1/16 hektaro). Ši žemė paskirstyta 125,734 bežemių ir mažžemių valstiečių šeimoms.

Be to, iš dvarininkų konfiskuota ir perduota valstiečiams 9,244 galvijai, daugiau kaip 370,000 žemės ūkio padargų, daugiau kaip 80,000 pastatų, 9,600 pikulių grūdų (1 pikulis—60 kilogramų), daugiau kaip 56,000 keti medvilnės (1 keti—0,6 kilogramo). Visos valstiečių skolos dvarininkams anuliuotos.

Ivykdžius agrarinę reformą, valstiečių sąjungos narių skaičius šiame rajone pasiekė 531,696 žmones.

LITERATŪRA IR MENAS

J. BARKUS.

NUĖJO PAPLAUKIOTI... IŠPLAUKĖ Į AMŽINASTĮ

*Gyveno žmogus, dirbo,
tiesos šviesą skleidė...
Užstrigo kraujas gysloje
— ir nebeliko žmogaus...*

Antradienį, liepos 31 dienos vakarą, Associated Press žinių agentūra iš Girard, Kansas, paskleidė sekamą žinią:

— Visoje šalyje žinomas "Mėlinųjų Knygelių" leidėjas E. Haldeman-Julius šį vakarą raštas numiręs prie jo namų esančiame plaukiojimų baseine...

Jo kūną aukštyn veidu plūduriuojant pirmiausiai pamatė jo moteris Sue. Iš artimo Pittsburg, Kan., pašauktieji gaisrininkai 45 minutes darbovos, stengdamiesi atgaivinti, bet nepasisekė... Vietos šerifas pareiškė, jog nesą jokio pamato šiai mirtį skaityt saužudyste. Daktaras E. G. Lightfoot, ilgametinis mirusiojo sveikatos daboatojas, sakė jau per 18 mėnesių stengsis sulaukyti tūlos rūšies širdies ligą, kuri lėtai, bet tikrai artino jo pacientui mirtį.

Ištvyrus lavoną skrodimu, valdiškasis tyrėjas (kroneris) paskelbė mirtį įvykus nuo netikėto pritvinimo į plaučius vandens.

Haldeman-Juliuso moteris Sue pasakojo, jog tą dieną pas juos buvę svečių, kurie po pusiaudienio plaukiojo jų baseine. Svečiams išvažiavus, jiniai išvažiavus miestelini (Girard) kai kokib maisto parsivežti. Vyras sakes, kad, jai išvažiavus, jis eisias paplaukioti, kol ji sugrįš. Už valandos laiko sugrįžus, ji radus jo drabužius ant suolelio palei baseiną, o ji pati pamačius vandenyje plūduriuojant. E. Haldeman-Julius buvo 62 metų senumo.

Taip tai nutrūko gyvenimas šio darbštaus žmogaus, kuris visą sąmoningą savo gyvenimą kiek pajėgdamas darbovosi, plintindamas žmonėse teisingąją apšvietą.

Gimes Philadelphiaje neturtingo knygrišio Dovydo Juliuso šeimoje, būdamas vienu iš šešių vaikų, Emanuelis Julius mažai turėjo progos mokytis bei dykinėti. Antrajame savo amžiaus dešimtmetyje jisai jau radosi New Yorke, bandydamas rašytojauti, vienam kitam dienraščini reporteriaudamas. Vėliau jis dirbo radikaliame tuomet socialistų laikraštyje New York Call. Paskiau nuklydo į vakarines valstijas ir ten, su kitais draugais, leido ir redagavo laikraštuką The Western Comrade. Vėliau, patyręs, jog Girard miestelyje, Kansas valstijoje, leidžiamas laikraštis Appeal to Reason net galėsias gyvuoti, Julius atsikraustė į Girardą, perėmė minėtąjį laikraštį ir tęsė jo leidimą.

Pirmajam pasauliniam karui baigiantis, Julius pamatė galimybę įvykinti savo senąją svajonę — pigiausia kaina leisti liaudžiai naudingas knygeles. Jisai paskelbė leisiąs seriją mažų knygelių, ant pigaus popieriaus, smulkiais raidėmis, nuo 32 iki 96 puslapių. Turinį sudarysias geresnieji klasiškieji raštai ir mokslo bei visuomeniniais klausimais kūrinių, kurių kiti leidėjai nedrįso spausdinti. Kainą tų knygelių būsianti po 10 centų. Pirmutinis to plano paskelbimas tilpo jo laikraštyje New Appeal 1919 m., ir beregint 5,000 žmonių atsiliepė, užgirdami tą sumanymą ir žadėdami pirkti jo leisiamąs knygeles.

Pradėtasis darbas rado didelio pritrimo visuomenėje ir per 30 metų, iki 1949 m., E. Julius atspausdino ir išpardavė daugiau 300,000,000 (taip, trijų šimtų milijonų) knygelių, žinomų vardu "Mėlinosios Knygėlės," nes jos aplenkė mėlino popierio viršelais. Dviejuose tūkstančiuose skirtingais vardais knygelių telpa desėtkai veikalų senovi-

nių ir naujovinių autorių, gausa rinkitinių raštų politinėmis, socialinėmis, psichoanalizės, lyties ir kitomis svarbiomis temomis.

Tam tikrais laikotarpiais leidėjas tas knygeles dar nupigindavo, pardavinėdavo jas po 5 centus, tai yra, po 20 knygelių už dolerį; bet tuomet reikėdavo pirktis jų bent dolerio vertės vienu kartu.

Be tos mažų knygelių serijos, E. Julius leido daug ir stambesnių knygų, vis galimai žemiausia kaina. Padidines savo spaustuve, kurią įsitaisė farmoje, šale Girard miestelio, jisai vieną po kitam buvo įkūręs daugelį periodinių leidinių, iš kurių asmeniškai prisimenu šiuos: Life and Letters, Know Thyself, Haldeman-Julius Monthly, The Debunker, The Haldeman-Julius Quarterly. Paskutiniaisiais keleriais metais jisai reguliariai leido du mėnesinius leidinius: didelio dienraščio formos, 12 puslapių laikraštį, The American Freeman, kuri veik išimtinai pats savo raštais užpildydavo, ir žurnalo formos laikraštį, 128 puslapių smulkaus teksto, vardu Critic and Guide.

E. Haldeman-Julius buvo griežtai radikalų pažiūrų visais visuomeniniais klausimais ir turėjo susitelkęs sau rašyti visus geriausius dabartinius rašytojus. Jisai asmeniškai pažinojo daugelį žymiųjų salaikininkų, tokiu kaip Clarence Darrow, Frank Harris, Upton Sinclair, George Brandes, Mark Twain, Jack London, Eugene V. Debs, Theodore Dreiser, Joseph McCabe ir daugelį kitų.

Buvo neatlaidus priešas romiškiosios hierarchijos; stojo už taikingą sugyvenimą su Tarybų Sąjunga; skelbė, jog ir šios šalies liaudis tik tuomet galės savo jėgas ir gabumus savam gerbuviiui panaudoti, kuomet pati kontroliuos ir tvarkys visus šalies turtus ir industriją. Vengdamas griežtai susidurti su dabartinėmis reakcija, savo persamąją tvarką jisai vadino demokratiniu socializmu.

Suprantama, tokiojo savo veikimo E. H.-J. įsigijo daugybę priešu. Daug kartų jis buvo skundžiamas, teisiamas ir visai pauginamas. Paskiausiu laiku jis buvo nusmerktas net 6 mėn. kalėti ir piniginei bausmei, būk tai už nesumokėjimą valdžiai taksų. Ši byla liko dar neužbaigta.

Keli žodžiai apie jo pavardės dvilypiskumą. Jo paties vardas pavardė buvo Emanuel Julius. Pirmosios jo moters vardas pavardė buvo Marcet Haldeman. Idant atžymėt visišką abiejų lygybę, jie du nutarė sujungt ir vartoti abiejų pavardes; nuo to laiko ir ėmė vadintis Haldeman-Julius.

Marcet Haldeman ir pati buvo žymi rašytoja. Pirm keliolikos metų ji numirė ir dabar E. H.-Julius buvo antru kartų vedęs.

Idomu, kad mirtis E. H.-Juliusą pasitiko vos tik jam užbaigus šešiasdešimt antruosius metus. Besklaidydamas jo leidinius, ką tik suradau atžymėtą, jog jisai gimė liepos 30 dieną, 1889 m. Mirė gi liepos 31 d., 1951 m.

Ši mirtis išrovė iš gyvųjų tarpo jau veik paskutinįjį narį to šviesiapročių asmenų būrelio, kurie pirmosioje šio amžiaus pusėje darbavosi, stengdamiesi išblaškyti iš žmonių sąmonės tamsybės miglas.

Grįžtant iš Floridos

Lik sveikas - gyvas, krodyluok, ir neverk, neilgėkis, sulauksi dar ir tu sau garbės; dabinsi kokiai nors gražuolei rankinuką ar kokiam turčiui lagaminą... O kol kas "gudbai."

VAIZGANTAS.

Kaip Jonas su Petru kiaules ganė

(Alegorija)

— Žiūrėkite, piemeniukai, neleiskite kiaulių namo, kol nesutems ir aš čia tvarkos nepasidarysiu!... — įgrasė šeiminkė, anksti rytą išleisdama piemenis ganytų. Kiaulės ganyklon ėjo nevaromos, nes tikėjosi pernakt ištuštėjusius pilvus prisikimšti.

Mieguisti piemens tytomis sekė: Jonas blusų nuėstas pašones draskydamas; nedamiejojęs Petras — rimtas ir piktas. Neturėdamas ant ko tulžį išlieti, Petras ėmė Joną krimsti.

— Klausyk, Jonai! Kaip tau matosi, ar tu kiaules ganysi, ar kiaulės tave vedžiosis?

Jonas nei negrįžtelėjo. Viena ranka padraskė pakalį, antros rankos pirštą visą į nosi įgrūdė ir atrėžė:

— Tai tu kiaulės uodegos nusitvėręs sekiosi. Aš — ganysiu.

— Ir kaip gi tu ganysi? — nesiliovė Petras.

— Klausimas!... Nubruksiu, kur norėsiu, kur nors subrukęs, laikysiu, kol norėsiu, šunimis papiudysiu, kai norėsiu, ir namo paleisiu, kada norėsiu. Tai ir bus ganymas, — jau supykęs atkirto Jonas; smarkiai patraukė nosimi: tai reikė didį savo galybės supratimą; piktai čiaukstelėjo ilgą smaluotu botagu į paravęs varnalėšas: tai jau buvo galybės parodymas, nes varnalėšų lapai tuoj sudrisko; ir, pamulines kelines aukštyn, tekinas nusivijo kiaules į ulyčgali.

Kol madragalviai barėsi, kiaulės, laiko negaišindamos, pradėjo žolę skusti. Ėdė, kaip tik išalkęs temoka ėsti: skuto, rovē, kas pakliuvo, nesirinkdamos, tolyn nesidairydamos.

— Varykimės toliau! — šukterėjo Jonas.

— Tai kam, kad gerai ganosi? — pasergėjo Petras.

— Na, taip! Ne visą gi dieną ulyčgalyje bus; reikės ir toliau pasivaryti.

— Kam? Jei joms bus čia gera, tai visą dieną išsiganys, — erzino Joną vis dar apkartęs Petras. Tačiau ėmė kartu su Jonu čiažyti kiaules ilgais botagais per liešas kiškas.

Kiaulės žviegiėjo, kinkas kratė, bet parususios keletą žingsnių, vėl į žolyną kibo. Žolynas, tiesa, buvo menkas, striukas, nelyginant kaip vieną savaitę neskusta šeiminko barzda, ne ilgesnis; vis dėlto tai buvo žolė. Ilgai tačiau kiaulės neišturėjo: lengviau ėdžio išsižadėti, neg rundai ant kumpių kęsti, ir, gailėdamos pievos, užsigrūdė ant dirvonų.

Dirvonai buvo liesi. Kur-ne-kur ežia ir ta nuo saulės nusvilusi; kur-ne-kur karčiasultė usnis, kur-ne-kur pieščukas, — ir viskas. Knisti nebuvo ko nė pradė-

Maksimui Gorkiui

Ramus, kiek susimąsčiusiu žvilgsniu žvelgi tolyn nuo aukšto pjedestalo, Kur tiek statybų keliasi šauniai, Kviečiai liūliuoja be ribų ir galo.

Kur žengia sodai mūs šalies laukais, Didžiuliai miestai ryto saulėi šviti, Ir tu kelionės lazda įsilaikai, Ir viską pats ruošiesi pamatyti.

Maksimai Gorki, viską tu matei, Ir liaudies skurdą, ir svajonę šviesią, Ir kad šioji diena čionai ateis, Kad komunizmo saulėn žmonės tiesis.

Ir kai tu šiandien šalį apžvelgi, Taikos ir laisvės didžiąją tvirtovę, Mums kiekviena tava mintis brangi, Bešaukianti kasdien teisingai kovai.

Už okeano draskosi aršiai Vergai, prisiekę dolerio malonei, — Kovon už taiką mokame išeit Tarybinės šalies laimingi žmonės.

Tu melą gangsterių visa širdim Kadais plakei pagautas pykčio švento, — Šiandieną milijonai su tavim, Ir balsas jų aštriau už plieną krenta.

O ties tavim kasdien gelė švelni Ir tūkstančiai akių kasdieną žiba, Širdy kiekvieno šiandien gyveni Kokios bebūt jis rasės ar tautybės.

I širdį sminga žodžiai tavo raštų, Jiems ligi galo ištikimi būsim, Ir Baltijos laisvos laimingas kraštas Tau lenkia galvą, genijau šviesusis.

V. Valsiūnienė.

ti: šaknių jokių, o be šaknių ir vikšro nė vieno. Dūlinėjo, dūlinėjo valandą; mato, kad niekai, ir ėmė vieną prie kitos ant šonų risti; sako, miegant suspaudus esą kur kas lengviau alksis kęsti.

Piemens tapo pilnai patenkinti. Kaip gi? Kiaulės aprimo, sugulė, tai aišku, jog priėdė. Susėdė sukrimto po storą riekelį rupios, bet sočios duonos, plūtas šunims numetė ir suvirto paantvalnyje paibigtų miegoti.

Saulė šviečia, žiogai čirškia, varlės valkose kukuoja, uodai į ausį laibą savo malonėjimo giesmelę žirzia, kad kraujo nepasigailtumei, — na, sapnas ir nemiegant, o užmigus, nors nebenubusk. Taip ir knarkė piemens, net uodų ėdamas akys ir lūpos užtino.

Knarkė be galo.

O kiaulės? Kiaulėms, tašlos neragavusioms, greičiau poilsis pakyrėjo. Viena paskui kitą pakirdo ir išsivalkiojo, kur šiek tiek pelno tikėjosi gausiančios. Slinko vis tolyn, tolyn; išsisklaidė ir vėl ramiai pradėjo dirbti savo vėdarui. Jis ne skolintojas: pabučiavęs nepermaldausi.

Ag ir piemens pakirdo. Žiūri — kiaulių nebėra... Kur gi, kad jas vilkai? Ogi, aure, už pusvarsčio! Ojei!...

— Cit, niekas, — padrasino Petras. — Žiūrėkit, kaip gražiai ganosi.

— Kur čia tau gražiai? — burbtelėjo nusiminges rūpestingas ir uolus piemenio Jonas. — Ar nematai, kaip išsiskirstė? Dar kur jėbiu darytų nuriogilins... Bėkiva, subrukiva į krūvą, kad lengviau būtų pridaboti!

Nubėgo, vėl pradėjo botagais kapoti, labiau nutolusias šunimis užpiudė. Laks-tė po visą lauką.

— Kur eini, kur eini, Kerše, Degle, Juode, Balte, Lėkause, Bevuodege, Raišė, Riestanose!... — suskambėjo lermu visi pakraščiai.

Nusinuodžiaję šunes, pajutę medžioklę, loio, kaip pasiutę, dūko, kaip šernus miške užtikę, uodegas traukė, pakinklins kramtė, už ausu vedžiojo.

Kiaulės žviegė, lakstė padūkdamos, švaistės, iltimis gindamos, puldinėjo šen ir ten, nesuspradamos, ko gi iš jų nori, kam ramų ganymsi pertraukė. Matydamos, pavieniai nesa kur dingti, metės kita už kitos, kol visos į ankštą krūvą nespūolė. Akys joms paraudo, nuo kriugavimo putos iš snukių ėmė dribti. Puolė visu būriu šunis. Šunes, uodegas paspaudę, cypdami, tolyn, piemens striktelėjo ant aukštų akmenų.

— Bene pasiuto... — piktai ir bailingai tarstelėjo Jonas uždusiu balsu. — Nors imk šaudyti neklaužadas...

— O taip gražiai ganėva. Ko čia joms buvo siusti? — dilkerėjo Petras.

Jonas tylėjo.

Nuokė nuo akmenų, užbėgo nuo namų pusės, nes kiaulės, šunis nusivijusios, ilgai dar kriugeno, putojos, pagaliau, matyti, ta pati mintis visoms atėjo: "Neleidžia ganytis, tepašerie namie šeiminkė!" Ir pradėjo iš lengvo, koja už kojos, bet rimtai, neatlyždamos, namų link slinkti...

O saulė dar aukštai. "Neleiskite namo, kol nesutems!" atsiminė piemens šeiminkės įgrasymą. Švaistės tad ilgais botagais už akių, kirtu per akis; gavusios muistės, bet rodės snukių nebenuleisančios ir rėmė piemenis. Piemens, dairdamiesi į užsėdančią, bet dar neužsėdusią saulę, traukėsi koja už kojos, kad nors kiek laiką pravilkus. Kriūkiančios snukių durtuvais visa čilia atstaciusios, kiaulės vis sparčiau kojas perstatinėjo, piemens gi vis platesniais žingsniais traukėsi. Dar šveitė Jonas į dešinę, Petras į kairę. Gavusios smūks-telėjo vidun pulko, būrys krūptelėjo, iširo. "Ką čia būriu? — staigiai susiprato: — nebet, kad daugesniam kliūtų?..." Ir viena driukt pro Joną — Jonas jai per kailį, kita driukt pro Petrą — Petras jai per kailį; juodum šalin botagus nukreipus, kitos sprūkt pro vidurį. Dar pastarosios gavo per paskuigalius, ir tiek jų teregėjo: Jonas su Petru tik debesį dulkių beįsivėjo ir paskutiniasias būrio kojas, kurios, per greitumą, rodės vien iškeltos, nēmaž žemės nebellečiančios.

Šeiminkė, šiokių tokių žemėtų lapapalaikių kiaulėms loviuose prikapojusti, tik ką ašodiuose karvėms gėralą ties šu- (Tąsa 4-tam puslap.)

ZINIOS IŠ LIETUVOS

Daugėja pieno ištekliai

ZARASAI, birž. 4 d. — Zarasų rajono kolūkių nariai sėkmingai kovoja už visuomeninės gyvulininkystės išvystymą. Šių metų galvijų išvystymo planas jau įvykdytas 49 procentais, kiaulių — 40,7 procento.

Nuolat gerinant gyvulių priežiūrą ir šėrimą kyla gyvulių produktyvumas. Pieno primelžimas rajono kolūkiuose padidėjo 10 procentų palyginti su pereinamais metais. Keliant gyvulių produktyvumą, gausius laimėjimus pasiekė Stalino vardo kolūkio gyvulių augintojai. Kolūkio melžėja Vasiliauskienė primelžė pernai po 2,300 kilogramų pieno iš kiekvienos karvės. Vasiliauskienė įsipareigojo šiemet primelžti iš kiekvienos jos prižiūrimų 11 karvių po 2,500 kg. pieno. Gerindama gyvulių priežiūrą, ji kasdien primelžia po 19—20 kg pieno iš kiekvienos karvės.

Garbingai vykdė prisiimtus socialistinius įsipareigojimus ir daugelis kitų rajono kolūkių gyvulių augintojų.

Kolūkiečiai įsipareigojo sudaryti šiais metais stiprią pasarų bazę.

Brigadų jarpusavių pagalba

MARIJAMPOLĖ, birž. 4 d. — Tarp "Pavasario" žemės ūkio artėles laukininkystės brigadų plačiai išvystytas socialistinis lenktynavimas pavasario laukų darbams sėkmingai atlikti. Pirmąja pirmąją brigada, vadovaujama Mečio Karinausko. Ji keturiom dienom anksčiau, negu kitos brigados, baigė sėti grūdines ir technines kultūras. Čia daugiau kaip 12 hektarų vasarinių kviečių, avižių ir ankštinių kultūrų pasėta viršum plano. Labai gerai įdirbtame ir patręštame arime 15-os hektarų plote pasėti cukriniai runkeliai. Stachanoviškai dirba kolūkiečiai, ruošdami dirvą bulvėms ir šakniavaisiams sodinti.

Apsvarstę savo galimumus, brigados nariai nutarė padėti su jais lenktyniaujančiam ant-rajai laukininkystės brigadai. Geriausieji artėjai Juozas Jasaitis, Jonas Vaškevičius, sėjėjai Antanas Vaskevičius, Jonas Petkevičius bei kiti įdirbo ir apėjo vikių-avižių mišinių daugiau kaip 10 hektarų. Padedant kaimynams, brigada, žymiai pralenkusi grafiką, baigė sėti ankstyvasias kultūras ir laiku pradėjo sodinti bulves. Tarpusavio pagalba taip pat suorganizuota tarp Meškučio ir Žitkaus brigadų.

Stipriausių krepšinio komandų varžybos

BIRŽELIO 4 d. — Šiandien į Leningradą išvyksta Tarybų Lietuvos vyrų ir moterų krepšinio rinktinės dalyvaučiai šalies krepšinio taurės turnyre. Skirtingai nuo ankstesnių metų varžybų, šiais metais sąjunginėmis respublikoms atstovaujama ne taurės turnyrų nugalėtojai, o rinktinės.

Tarybų Lietuvos vyrų komandoje žais nusipelnęs sporto meistras Kulakauskas, sporto meistras Petkevičius, Sercevičius, Sabulis, Jakubauskas ir kiti; moterų rinktinę atstovaus sporto meistras Sviderskaitė, krepšininkės Briedytė, Bimbienė, Variakojtė, Jakštaitė ir kt.

Šalies taurės turnyro susitikimai prasidės birželio 5 d.

"TIESOS" Taurės Futbolo Turnyras

KUPIŠKIS, birž. 4 d. — Čia pasibaigė "Tiesos" taurės turnyre dalyvaujančių rajono futbolo komandų susitikimai. Varžybose dalyvavo vienuolika komandų jų tarpe — 5 kolūkių kolektyvai. Turnyro nugalėtojais tapo Dvariškių apylinkės "Pirmėno" kolūkio futbolininkai, nugalėjęsį finale Kupiškio "Viesulo" II-ą komandą rezultatu 3:0.

S. Janilionis

ANTANAS MACKEVICIUS—KOVOTOJAS DĖL LIETUVIŲ TAUTOS LAISVĖS

(Tąs)

Su darbo žmonėmis

Pats Mackevičius tardymo komisijai taip nusakė savo veikimą valstiečių tarpe: "...aš nuolat važinėju. Ar sutikdavau aš valstietį, ar ką nors iš mokėčių mokėtojų, mano pirmutinis rūpestis buvo išklaušinti apie jo buitį, jo gyvenimą. Kalbėdamas aš duodavau pajusti, kad jo vargų priežastis yra Rusijos vyriausybės ir kad ateis laikas, kada liaudis, visuotinė sukilusi, išsivaduos. Aš stengiausi aplankyti kiekvieną liaudies susirinkimą: krikščynas, vestuves, laidotuves; tai buvo man propagandos vietos. O kadangi tai buvo daroma teisingumo pagrindu, tai žmonės tikėjo, tuo labiau, kad vyriausybė policija ir administracija spaudė gyventojus... Be to, dvarininkai taip pat daug man padėjo nežmonišku elgesiu su valstiečiais. Kai aš kalbėjau, kad ponai ir apskritai bajorai — jų ryškė ir kad, duos dievas, ateis laikas, kada mes sutruškinsim tą ryškė, tai žmonės kėlė rankas aukštyn ir žadėjo man savo visuotinę pagalbą... aš niekada nepraleisdavau progos sakyti pamokslus. Čia nebuvo niekam pasigalėjimo: ar jis kunigas, ponas, šlektas, valdininkas ar ba net valstietis, aš kiekvienam rodiau gryną tiesą... Ponų draugijoje aš buvau nekenčiamas už griežtą prieš juos teisybę, kurią aš sakiau garsiai, kad ir tarnai girdėtų ir girdėta perduotų valstiečiams."

A. Mackevičius veikimas, visą laiką kurstęs valstiečius prieš dvarininkus ir caro valdžią, kėlė susirūpinimą ne tik policijos, bet ir katalikų dvasinės vyriausybės.

1861 m. ir 1862 m. pradžioje cariniai valdininkai oficialiai kvalifikavo A. Mackevičių, kaip valstiečių pasipriešinimo kurstytoją. Vilniaus generalgubernatorius Nazimovas 1862 m. vasario 6 d. kreipėsi į vyskupą Valančių, prašydamas jį imtis sudraudimo priemonių prieš A. Mackevičių. Savo rašte Valančiui Nazimovas kaltina Mackevičių — ne tik slapto įtraukimu savo paraprijiečių į visas įvykusias manifestacijas, bet ir atviru, viešu skelbimu būsiamajam laikui riaušių, kurios turinčios nuversti vyriausybinius su-

tvarkymus ir teisėtą valdžią."

Valančius padėjo caro valdžiai

Vyskupas Valančius, visą laiką padėjęs caro valdžiai kovoti su valdžios priešais, tų metų vasario 17 d. atsakė Nazimovui, kad apkalintasis Mackevičius perkeliamas Suvainiškių filialistų, Zarasų apskr., ir paveldamas Rokiškio klebono priežiūrai.

Tačiau A. Mackevičius, apeidamas policijos ir dvasinės vyresnybės priežiūros priemones, ir toliau dirbo tarp valstiečių, kaip jis pats sakosi, "nurodydamas liaudžiai, kad atėjo visuotinio sukilimo valanda."

Mackevičius pirmasis Kauno gubernijoje su didesniu būriu sukilėlių stojo į atvirą kovą. "I mano saukimą, — pareiškė Mackevičius tardymo komisijai, — jaunimas paliko savo tėvus ir susirinko su ginklu rankose ir su tvirtu pasiryžimu siekti ginti tėvynę." 1863 m. vasario mėn. antroje pusėje su 250 žmonių, beveik visų valstiečių, būriu A. Mackevičius išvyko į Krekenavos mišką su aiškiu užsieniu — kovoti už valstiečių išsivadavimą nuo priklausomybės dvarininkams, už Lietuvos išsivadavimą iš caro valdžios.

"Mackevičius pasirodė gambiau vadovu, kuris nuo vasario mėn. iki gruodžio 5 d. suteikė daug rūpesčių Rusijos vyriausybei," — taip apibūdino Mackevičiaus kovų kelią carinis sąžvalgiuokas. Per visą tą laiką Mackevičius su savo būriu daug kartų kovėsi su carine kariuomene, derino savo žygius su kitais sukilėlių būriais, telkė naujas jėgas į sukilėlių būrius, žymu laiką tarpą vadovavo visiems Kauno gubernijos sukilėlių būriams.

1863 m. balandžio mėn. į Kauną atvyko Z. Sierakauskas, dar 1862 m. paskirtas sukilusios Lietuvos vaivada. Sierakauskas sujungė visus iki tol veikusius būrius į bendrą sukilėlių kariuomenę. Su didžiausiu būriu įsijungė Mackevičius. Nuo to laiko Mackevičius veikė bendrame Sierakausko vadovavime iki Sierakausko suėmimo. Balandžio 9 (21) d. jungtinės sukilėlių jėgos, apie 2,000 žmonių, su 3 falkonetais (mažomis patrankomis), Sierakausko vadovaujamos,

prie Raguvos miško susikovė su pulkininko Kaverovo vedama kariuomene. Sukilėliai laimėjo mūšį, paėmė visą gurguolę. Ypač pasižymėjo mūšyje Mackevičiaus vedami valstiečiai dalgininkai, žymia dalimi nulėmę mūšio rezultatus.

Arti Anykščiai

Sukilėliai kiek ilgiau apsisėjo netoli Anykščių. Čia Sierakauskas ir jo bendražygiai mokė sukilėlius karo meno, telkė naujas jėgas, ugdė jų karinę drausmę, skelbė ir populiarino revoliucinius — demokratinius sukilimo uždavinius. Valstiečiams buvo skelbiamas pilnutinis baudžiavinių prievolių panaikinimas ir atidavimas dvarininkų žemės valstiečiams be užmokėsio. Susitelkę iki 2,500 sukilusių valstiečių. Sierakauskui, Mackevičiui ir kitiems vadovams išryškėjo Lietuvos valstiečių sąmoningas pasiryžimas kovoti už savo išsivadavimą iš baudžiavinių priklausomybės, iš feodalinės — nacionalinės spaudos. Su pilnutiniu pagrindu vėliau tardomas suimtas Sierakauskas pareiškė cariniams budeliams: "Per dvi savaites aš turėjau du tūkstančius kariuomenės, o per du mėnesius būčiau turėjęs dešimt tūkstančių lietuviškos kariuomenės." Kalbėdamas apie "lietuvišką kariuomenę" Sierakauskas turėjo galvoje būtent lietuvių valstiečius, besiformuojančios lietuvių nacijos pagrinda.

Vilniaus generalgubernatorius Nazimovas, kurį ne be dvarininkų pagalbos pasiekė žinios apie Sierakausko vadovaujamą sukilėlių laimėjimus ir jų jėgos augimą, pasiuntė iš Vilniaus generolą Ganeckį su 3,000 gerai ginkluotais kariuomenės specialiais prieš Sierakauską (Dolengą) į Anykščių pusę.

Jėgos dalinamos

Sužinojęs apie pavojaus Ganeckio pusės, Sierakauskas padalijo savo jėgas į tris dalis ir patraukė į Biržų pusę. Centrinę grupę vedė Sierakauskas, kairiojo sparno grupę — Kolyšką, o dešiniąją — Mackevičius. Ties Medekiais Kolyškos grupė drauge su susėjusia Sierakausko grupe susidūrė su carinės kariuomenės daliniu, kurį nugalėjo. Tačiau tuo tarpu priartėjo Ganeckis ir miške netoli Gudžiškių

sodžiaus geg. 8 d. užpuolė Sierakausko ir Kolyškos būrius. Mūšis truko 4 valandas. Sukilėliai, apginę kluoti daugiausia dalgiais ir tik nedaugelis turėję šautuvus, atkakliai gynėsi, tačiau buvo nugalėti ir išblaškyti. Sierakauskas buvo sunkiai sužeistas ir paliktas nelaisvę, taip pat buvo suimti ir kai kurie būrių vadai. Sierakauskas buvo nugabentas į Vilnių, kur Muravjovo-koriko įsakymu birželio 27 d. pakartas.

Sukilėlių pralaimėjimas prie Gudžiškių ir Sierakausko suėmimas buvo skaudūs smūgiai Lietuvos valstiečių sukilimui. Nors tą patį dieną vakare į mūšio vietą sušėjo atvykti tolimiausią kelią padaręs Mackevičius su savo grupe, tačiau sukilėlių padėtis čia nepasikeitė.

Kitą dieną, gegužės 9 d. (sen. stil. balandžio 27 d.) Ganeckis puolė Mackevičiaus vadovaujamus sukilėlių būrius prie Šniurkiškių palivarko. Mackevičius su valstiečių — sukilėlių batalionais gynė užimtąsias pozicijas, vežimus su sužeistaisiais, tačiau gerai ginkluota Ganeckio kariuomenė ir šiuo kartu palaužė sukilėlių jėgas ir privertė jas trauktis.

Nepaisant skaudžių pralaimėjimų prie Gudžiškių ir prie Šniurkiškių, valstiečių sukilimas Lietuvoje plito ir toliau, sukilėliai aktyviai kovojo su carine kariuomene.

Tuo metu A. Mackevičius vadovavo ne tik atskiram sukilėlių būriui; po Sierakausko suėmimo jis buvo laikomas visų Kauno gubernijos sukilėlių būrių vadovu, Kauno vaivadijos viršininku. "Lietuvos valdymo skyrius," kaip nuo gegužės mėn. buvo pavadintas sukilėlių vadovaujantis centras Vilniuje, pripažino ir patvirtino A. Mackevičiaus vadovavimą Kauno gubernijos sukilėliams.

1863 m. vasarą Lietuvos ir Baltarusijos sukilėlius teko pakelti sunkias kovas su stipriomis carinės kariuomenės jėgomis, teko patirti daug skaudžių smūgių. Šiautė masinis teroras — Muravjovo įsakymu žmonės buvo masėmis suimami, tremiami, šaudomi, kariaimi.

Dvarininkai, kurie visą laiką su baimė žūrėjo į besiplečiantį valstiečių sukilimą Lietuvoje, į sukilėlių skelbiamą ir daugelyje vietų jau vykdomą dvarininkų žemių paėmimo programą, pagaliau stojo atvirai į pagalbą caro valdžiai, Muravjovui prieš sukilėlius. Jau 1863 m. vasarą jie ėmė rašyti raštus su ištikimybės carui pareiškimais ir organizuoti rinkti parašus po tais raštais. 1863 m. rugpiučio 8 d. Muravjovui buvo įteiktas pirmas toks dvarininkų carinės ištikimybės raštas su 235 dvarininkų parašais.

Vyskupai prieš sukilėlius valstiečius

Tuo pačiu metu Vilniaus ir Žemaitijos vyskupai savo raštais kreipėsi į sukilusius valstiečius, ragindami juos mesti ginklus ir pasiduoti caro valdžios malonei, nurodymams jiems, kaip pavyzdį, dvarininkus. "Atsiduokite visiškai, — rašė Žemaitijos vyskupas Valančius, kreipdamasis į sukilusius valstiečius, — malonė ir mielaširdystė aukščiausios jūsų krašte vyresnybės, kuriai šviesiausias cėsorius suteikė galią dovanoti vi-

siems, kurie, pametę ginklus, parodys tikrą gailėtį ir maldaus pasigailėjimo." Dvarininkų ištikimybės raštai po to plaukė į Muravjovo rankas su keliais tūkstančiais parašų.

Nepaisant dvarininkų ir dvasininkijos išdavystės valstiečių sukilimas nematėjo. A. Mackevičiui esant viso Kauno gubernijos valstiečių sukilimo priežakyje, nuo 1863 m. birželio 18 d. iki lapkričio 27 d. (nauj. stil.) įvairiose Kauno gubernijos vietose įvyko oficialiai užregistruoti 79 ginkluoti susirėmimai su carine kariuomene, tame tarpe devyniuose susirėmimuose pažymėtas betarpiškas A. Mackevičiaus vadovavimas sukilėlių būriams. Per 10 mėnesių laiko tarpa Mackevičius su sukilėlių būriais, kaudamasis su carinės kariuomenės daliniais ir palaikydamas ryšius su kitais būriais, perėjo nuo Survilaiškio valsčiaus per įvairias vietas Kauno, Ukmergės, Panevėžio, Šiaulių apskrityse, paskui vasarą ir rudens kovėsi Telšiu, Šiaulių, Raseinių, Panevėžio ir Kauno apskrityse. Vadovavęs carinei kariuomenei susirėmimuose su Mackevičiumi pulkininkas Čerkovas 1863 m. liepos 31 d. pranešė Kauno gubernijos kariuomenės vadovybei, kad jo daliniai liepos 24 d. visiškai sutruškinę Mackevičių. Tačiau Mackevičius su savo būriais veikė toliau. Rugsejo mėn. pabaigoje papulkininkis Davydovas vėl raportavo apie Mackevičiaus sutruškinimą ties Gegužyne, Panevėžio apskrityje, o spalio 19 d. generolas Lichačiovas pranešė savo viršininkams, kad "Mackevičiaus ir Liutkevičiaus būriai veikia iki šiol," kad "valstiečiams milžinišką įtaką turi Mackevičius," kad "Mackevičiaus sambūriai, kaip ir pirmiau, randa prieglaudą, maistą ir gauna visas reikalingas žinias" apie kariuomenės judėjimą.

Artimi Mackevičiaus ryšiai su valstiečių masėmis, jo būrių valstietiška sudėtis, judrumas bei kovingumas, jo paties sumanumas ir revoliucinės — demokratinės programos skelbimas padarė jį ilgą laiką nepažaujamu. Dėl Mackevičiaus reikšmės valstiečių sukilime ir jo būrių kovinio veiksmingumo susirūpino pats Muravjovas. 1863 m. spalio 27 d. raštu Muravjovas pavedė generolui Ganeckui 2-ajam, vadovavusiam kariniams veiksmams prieš sukilėlius Panevėžio ir Ukmergės apskrityse, sunaikinti Mackevičiaus būrius; "pasistenkite paimti patį Mackevičių" — rašė korikas.

Paskutinis mūšis

Paskutinis žinomas Mackevičiaus būrių mūšis su carine kariuomene įvyko prie Lebedžių kaimo, Vilkijos valsčiaus. Mūšis vyko 26 verstų ilgame. Iš oficialiojo aprašymo ir iš tolesnių pasekmių galima spręsti, kad sukilėliai buvo smarkiai sumušti. Pranešdamas apie šio mūšio rezultatus, papulkininkis Gorelovas pažymi, kad tarp nukautųjų sukilėlių buvo specialiai įskoma Mackevičiaus kūno, bet "tarp rastųjų nukautųjų Mackevičiaus kūno nerasta."

(Daugiau bus)

Sussex, Anglija. — Susidūrus dviem traukiniais, užmušta 8 žmonės ir sužeista 50.

SKAITYK IR MOKYKIS

Paukščių lizdas. Lizdas paukščiai suka, kad turėtų kur dėti kiaušinius, perėti ir maitinti vaikus. Tačiau ne visi paukščiai perli. Šiukšlinės vėstos, gyvenančios Australijoje, savo kiaušinius užkasa į pūvančių augalinių liekanų krūvas. Krūvai pūvant, joje atsiranda šilumos ir išsivysto kiaušinio gemalas. Kai kurie paukščiai nesuka lizdų: lėliai deda kiaušinius miške tiesiog ant plikos žemės; tilvikai, pempės, perkūno oželiai deda kiaušinius tiesiog į duobutes. Labai paprastas jerubės lizdas. Tai duobutė, išklota šapelais ir sausais lapeliais. Meistriskai padaryti lizdai pečiainių, karietiečių, ilgauodegių zylių. Geniai, kai kurios pelėdos ir žalvarniai suka lizdus medžių drevėse. O tulžiai ir pakrančių kregždės suka sau lizdus ilguose urveliuose, išsiauštose staciose "pakrantėse."

Rūpinimasis būsimąja karta. Paukščiai, padėję kiaušinius, juos perli, t. y. šildo savo kūno šiluma. Pirmomis perėjimo dienomis patelė dažnai palieka lizdą ir minta pormaliai. Vėliau ji lekia iš lizdo vis rečiau ir rečiau, o perėjimo pabaigoje tupi beveik ištisas parą, dažnai ne nelesusi.

Pagal paukščių išsivystymo laipsnį, išriedėjus jiems iš kiaušinių, paukščiai skirstomi į dvi grupes. Visiukinių paukščių vaikai išsiriti iš kiaušinių apaugę tankiais pūkais, atmerktomis akimis; jie tuojau palieka lizdą, gali bėgioti, savarankiškai lesti. Vysur jie sekioja paskui besirūpinančią jais motiną. Tokie yra, sakysim, vištiniai paukščiai, antys, žąsys, gervės ir kt. Paukščiųkinių paukščių vaikai prasikala akli, pliki, su menkučiais pūkeliais. Jie bėgėliai ir gana ilgai pasilieka lizde, maitina juos tėvai snapu. Prie paukščiųkinių paukščių priklauso: plėšrieji paukščiai, žvirbliai, geniai, karveliai.

Paukščiųkiniai paukščiai jaunikius ne tik maitina, bet ir saugo juos nuo šalčio, lietaus, gina nuo priešų.

Abiejų grupių paukščiai jaunikius rūpinasi tol, kol jauni paukščiukai pradeda visiškai savarankiškai gyventi. Biologiniai reiškiniai, susiję su paukščių veisimusi (burkavimas, lizdų sukimas, perėjimas, rūpinimasis jaunikiiais) parodo, kokie sudėtingi būna paukščių poelgiai, palyginti su ankščiau nagrinėtomis gyvūnų grupėmis.

73. PAUKŠČIŲ KELIONES

Paukščių sudėtis kurioje nors vietoje per metus labai kinta. Lietuvoje tik nedidelės paukščių dalis pasilieka žiemoti. Tai sėsieji paukščiai, kurie kiaušius metus gyvena

toje pačioje vietoje. Vidurinėje TSRS dalyje prie sėsliųjų paukščių priklauso žvirblis, naminis karvelis, šarkas, tervinas, jerubė, kurtinys ir kiti.

Nepalankios gyvenimo sąlygos vėlybą rudens bei žiemą ir su tuo susijęs maisto trūkumas verčia daugelį paukščių skristi į šiltesnius kraštus. Paprasčiausias kelionės būdas — tai klajonės. Traukdamiesi vis toliau į pietus, klajokliai paukščiai, pągaliau, patenka į geresnes mitybos sąlygas ir čia pasilieka. Bet tos klajonės nelabai tolimos ir neišvengia iš kurios vienos pasaulio dalies ribų. Taip antai, kovai ir kiti paukščiai iš šiaurinės ir centrinės Rusijos atsibasto į Ukrainos pietus ir į Kaukazą.

Didelė mūsų paukščių dalis išlekia rudens į tolimus šiltesnius kraštus, o pavasarį vėl sugrįžta į tėvynę perėti. Tai keliaujančieji paukščiai. Yra paukščių, sakysim, žąsys, kai kurie tilvikai, kurie vidurinėse platumose pabuvoja tik pralėkdami. Kai kurie jų, pavyzdžiui, tilvikai, perintieji skruos poliarinėje srityje, nuskranda 10-15 tūkstančių kilometrų į pietinę Afriką. Ten skrenda žiemoti ir Amūro kariai (pietrytinis Sibiras), padarydami 15-20 tūkstančių kilometrų kelionę.

Mūsų krašto keliaujančiųjų paukščių žiemojimo vietos būna labai įvairios, paprastai ten, kur gausu maisto. Indija, karštoji Afrika ir ypač Egiptas su Nilo baseinu — svarbiausios mūsų keliaujančiųjų paukščių žiemojimo vietos. Egipte žiemoja kregždės, putpelės, garnys ir daug kitų.

Kelionių laikas ir keliai.

Kiekviena keliaujančių paukščių rūšis turi savo išskridimo ir parsikridimo laiką. Kovai pavasarį pirmieji parskrenda į mūsų kraštą, o truputį vėliau — vėversiai. Vabzdiniai paukščiai parlekia kiek vėliau, negu grūdiniai (grūdėliai). Išstiprus sniegui ir ledui upėse ir balose, parskrenda vandeniniai ir pelkiniai paukščiai.

Rudens įvairių rūšių paukščiai susirenka į didelius būrius ir keliauja savo keliones tam tikrais, vis tais pačiais skridimo keliais. Upių slėniai, jūrų pakraščiai — štai kas dažniausiai nulemia paukščių kelių kryptį. Bet kartais tam tikrose vietose skridami pajūriu, paukščiai staiga pasuka į atvirą jūrą ir paskiau vėl grįžta atgal į krantą. Pasirodo, kad tas kelias atviroje jūroje atitinka senovės laikais išnykusį jūros krantą.

Laisvės įstaigoje visada galite gauti medaus. Karščiūose gerkite lemondą su medumi.

KAIP JONAS SU PETRU KIAULĖS GANĖ

(Tąs iš trečio pusl.)

linių užplakę, versėliams putrą prieangyje pasistatė, manydama vis tai apsaugoti, kad tos kiaulės nepaverstų. Bet žvilgtelėjusi į neužsėdusią saulę, "dar gi," sako, "vakarienę užkabinsiu," ir įbėgo į kamina. Akimirka trukus, išėina — ogi versliukų katiliukas prieangyje jau ant šono, tuščias; į asočius jau po penketą su visomis kojomis sulipusių tik geria, tik maudosi aukščiau ausų, galvas, anot to, geru gėralu trinkias; kitos baigia vakariene gardžia užkanda joms pačioms pataisytais lapais.

Nustėrusi šeimininkę spyrė koja paskutine, katiliuką bertelinęjančią; pliaukštelėjo rankom sau per strėnas, bet jau tiek beradosi.

— O šelmiai... O paleistuviai miegukliai!... Tokie jūs piemens? Palaukite, pareisita... kur čia tik mano šermukšninė už durų pasistatė... Pataisytiu judum vakariene... kitokios nesulausita!... Tatai gerai! ėdesi buvau

raguočiams patiekusi, o kam kliuvo — beragėms. O kiaulės, kiaulės...

Jonas su Petru kuo gi buvo kaltu? Ganė net pernelyg rūpestingai; padarė visa, ką tik mokėjo. Mulkiats tačiau vėrtę, visai negudria! kiti į kitą žvilgsio ir, nemaž susigėdę, kojomis akmenėlius spardė. Šeimininkės riksmą už pusvarsčio girdėjo.

— Jonai, pabaikiva paskui kiaules sekti. O kaip tau tiks žadamoji vakariene už gerą ganyką? — kirsino Petras.

Jonas tik pasivaipė. — Neduok dieve, kiaules ganyti! — tarė jis pasverkėmis. — Galvijai kur kas geriau. Jie kad ir veržiasi kur, tai vis iš lengvo; na, ir sutūrėsi. O čia šmūkst, šmūkst į visas puses, ir atsakyk šeimininkei, kad nesutūrėjai. Sutūrėk gi, kad geras. Pamėgintų pati... Grįžk tu dabar, ganomųjų nebtekus!

— Tai kaip gi dabar, Jonai, ar mes ganėva, ar tik sekiojova gaišindamu? — vis neliovės Petras.

— Prašykivos geriau galvijų ganyti! — neatsakydamas patarė Jonas. 1907.

Išigykite
JONO KASKAICIO
eilų rinkinį

PROŠVAISTĖS

Knyga, kurioje telpa
arti 150 Jono Kaskaicio
gražiausių eilėraščių

Kiekvienas kultūringas žmogus privalo įsigyti "Prošvaistės," jas perskaityti ir laikyti savo knygynėlyje.

"Prošvaistėse" taipgi telpa įdomi Jono Kaskaicio (Dr. Kaskaicio) biografija, jo mokslas ir kūryba.

Knyga iš virš 300 puslapių, kaina \$1.50.
Tuojau išigykite ir pasinaudokite tuom gražiu veikalu

LAISVĖ

110-12 ATLANTIC AVENUE,
RICHMOND HILL 19, N. Y.

PRIE TOLIMŲ KRANTŲ

(Taša)

Visus jūrininkus išgelbėjo Lekoncevas. Jo čemodane išliko tinkliniai, kuriais tarnyboje krosniakuriai šluostydavo prakaitą. Iš tų tinklinių jis slapčiomis surezgė grėbtuvą, kurio šonuose prinėrė dvi paklodes. Šitaip padarė beveik dvibridį tinklą. Kada Lekoncevas visiems girdint paskelbė, kad jis tikrai pagaus žuvis, jam nepatikėjo ir jį išjuokė. Vadas šypsodamas, pareiškė:

— Jei nors vieną žuvį pagausi, dovanosiu tau butelį romo.

Lekoncevas pasikvietė tris draugus ir išėjo žūklauti. Po keturių valandų grįžo, sukūti džiaugsmingų šūkvimų. Buvo atimta apie du su puse pūdo žuvis — ir kokios žuvis! Čia buvo kizmučiai ir ketos. Ir visa tai atsirado labai laiku: produktų atsargos kiekvieną dieną mažėjo, o papildyti jas nebuvo kuo. Visi dėkojo Lekoncevui už išdrąsumą. O pats vadas stebėjosi, bet savo žodį tesėjo — noriai atidarė jam butelį romo. Žuvis buvo riebi ir skani. Dalis žuvis buvo užkasta į šlikusį slėniuotą sniegą. Nuo tos dienos žuvis atsargos gamtos dovanotame stovyklos šaldytuve neišsibaigavo.

Vado įsakymu pradėjo ginkluoti antrąją vaitį. Vėl pakaitomis vienais peiliais jūrininkai drožinėjo iš rasto stieba. Jie jau turėjo šioji tokį patyrimą. Šį kartą stipriau ir geriau pasiuvo bures ir susuko iš gijų škotus. Darbui baigiantis, bocmanas susiginėjo su vadu. Gocka įtikinančiu tonu įrodinėjo, kad valtis tokia, kaip yra, netinka tolimam plaukimui — nuo stiprios vilnės ji gali subyrėti. Reikia po valties kylliu pakisti plieninį lyną ir pritvirtinti jį prie stiebo. Tuo būdu ir valtis bus patikimesnė, ir stiebas tvirtiau laikysis. Tregubovas prieštaravo, kad tos priemonės padidins trintį ir sumažins greitį. Ilgai ginčijosi, karsčiavo. Vis dėlto bocmanas pasielgė savaip. O sekančią dieną jūrininkų grupė kalno papėdėje kasė rūsi. Bet niekas iš jų negalėjo įspėti — kodėl staiga jo priekė vadai. Tai paaiškėjo visiems, kai į tą rūsi, lyg į karcerį, buvo uždarytas bocmanas Gocka. Prie jo įėjimo stovėjo sargybinis. Bocmano areštas padarė slėgiančio įspūdžio įgulus nuotaikai. Vakare prie lauzo mašinistas Kučerenco, kalbėdamas su draugais, piktinosi vado ne-teisingumu:

— Juk štai kas skaudu — žmogus netušciai patarė. Galima sakyti, savo viršininko gyvybę rūpinosi. O tas svetimio žemėje — areštavo jį. Na, ten, Peterburge, amžiais akmeniniai kalėjimai buvo statomi. Turtuolių valdžia, suprantama, gundo paieškoti gyventojų už tų grotų. Bet kam čia kalėjimą rengti? Juk ir be to mes esame toliau, negu pats Sachalinas, kur katorgininkus ištemia. Ir ap-lamai nežinia, ar liksime mes gyvi.

— Teisingai, mums ir taip čia blogiau negu kalėjime, — prašneko kažkas rūš-čiai.

Kučerenko pagalvojęs pridūrė: — Nejaugi žmonės niekur ir niekuomet negali apsieiti be kalėjimų? Ir iš viso mūsų čia tik trys dešimtys. O jeigu sąjonoje pasiliktų du, vadinasi, ir tada vienas kitam įrengtų kalėjimą?

Praėjo dvi savaitės nuo tos dienos, kai išplaukė pirmoji valtis, bet iš Rusijos dar nebuvo jokios pagalbos, jokių žinių. Stovykloje visus jaudino klausimas — kas su ja atsitiko. Arba ji pateko į japonų nelaisvę, arba žuvo jūroje. Vadas nu-tarė pats išbandyti laimę ir išvykti į ri-zikingą kelionę. Jis žinojo, kad valtyje bus ankšta, ir vis dėlto pasiėmė su sa-vimi tryliką jūrininkų. Jis norėjo, kad pasiliekančių būtų kiek galint mažiau, kitaip dviem likusiomis šliupkomis jie, prireikus, negalės persikelti net iš vienos salos į kitą. Vakaras praėjo besiren-giant kelionei. Į valtį pakrovė maisto, inkaruką ir žibalo indus, pripiltus ge-riamo vandens, apsirūpino kompasu, chronometru, sekstantu ir žiūronu. Be to, paėmė keturis šautuvus ir penkis pistoletus. Paleistas į laisvę bocmanas triušė apie valtį, stengdamasis sudėstyti jūrininkus daiktus taip, kad jie nekludytų dirbti irkluotojams.

Iki vėlyvos nakties karininkų palapinėje girdėjosi sujaudinti balsai. Tai ginčijosi tarpusavy vadas Tregubovas ir praporščikas Potapovas. Pasirodė, Potapovas buvo nepatenkintas vado raštišku įsakymu. Juo buvo patvarkoma, kad stovykloje viršininku krante — pagal metų senumą — pasilieka mechaninės dalies praporščikas Zajončkovskis, o Potapovui, kaip daugiau patyrusiam laivo vadovui, buvo skiriamas vadovavimas jūroje.

Ankstybą birželio 22 rytą prasidėjo sėdimas į valtį.

Tuo laiku įsikarsčiavęs praporščikas Potapovas pavijo vadą ant kranto ir įteikė jam raštą. Vadas paskubomis perskaitė jį, sėdo į valtį ir iš ten, mojuodamas raštu, griežtai šūkavo:

— Tai jums, praporščike Potapovai, lengvai nepraeis! Jūsų nedrausmingą raportą aš pristatysiu į Peterburgą vyriausiam jūrų štabui!

— Aš šito tiktai ir tenorių — ten mus išaiškins, — atsakė Potapovas ir, apsisukęs, nužingsniavo į stovyklą.

Palydint valtį, nuo kranto sklido atsi-sveikinimo linkėjimai, o ji, varoma leng-vo vėjelio, ištemptomis burėmis išnyko salos pakraščiu į pietus. Vadas tikėjosi Frizo sąsiauriu iplaukti į Ochotsko jūrą. Visi keturiolika bendrakeleivių pajuto palengvėjimą. Seniai jau nebuvo tokios linksmos nuotaikos. Kitokiomis akimis ir be liudėsio jie paskutinį kartą pažiūrėjo į tą vietą, kur taip skausmingai nu-trūko jų kelionė. „Oldgamijs“ iš tolo stovėjo savo pirmąjį padėtyje, tik jau gaisro apgraužta ir panaši į sudar-kytą skeletą. Kapitono titelis, šturmažo būdelė ir kiti viršutiniai antstatai, pir-miau blizgėję emalio dažais, virto sude-gusios geležies lauzų su kyšančiais stie-bais ir kaminiais. Padegta prieš mėnesį laiko ji vis dar rūko, ugnis vis dar ras-davo degalo didžiuliuose šito vandenynų garlaivio triumuose.

Pilki debesys, tartum nusileisdami, pakibo žemai virš vandens. Vėjas silpnė-jo. Valtis suglaudė savo burinius spar-nus, bet tebejudėjo į priekį. Aštuoni irkl-luotojai, lankstydamį nugaras, rūpestin-gai spaudė irklus. Jūrininkams nutirpo aukštai sulenktos kojos, bet visi buvo žvalūs. Juk su kiekvienu irklo mostelėji-mu trumpėjo jų kelias. Rytas buvo užma-notas, be vėjo, su liūtingu lietuvi. Irkl-lais varoma valtis lėtai slinko į priekį ir laikėsi arčiau kranto.

Vidurdienį pastebėjo, kad aukštas U-rupo salos kalnynas darėsi vis žemesnis, paskui jo šlaitas baigėsi ragu. Toliau prasidėjo Frizo sąsiauris.

— Nobunotas, — pranešė vadas loty-niškai šio rago pavadinimą. — Čia apie mylią tęsiasi povandeniniai akmenų ri-fai. Iš karto nesuksime į sąsiaurį, plauk-sime tiesiai į prieš mus gulintį Iturupo salos krantą.

Dešinėje visų dėmesį patraukė savo ryškiu vaizdu atskirai iškilusi uola. Šiaurės vakaruose už mylios nuo rago ji stovėjo lyg ant postamento. Savo keista forma ji buvo panaši į senovinio laivo maketą. Atrodė, kad ne gamta, o meni-ka skulptoriaus ranka iškirto iš akmeni-o luito ir jo korpusą ir aukštas, vėjo išpūstas virš jo bures. Tikriausiai, toks šios uolos panašumas į tikrą laivą su-jaudino pirmo ją pamatiusio jūros kelei-vio vaizduotę, ir visiems laikams išliko ir įėjo į jūreivystės vadovėlius pats tin-kamiausias jūrų pavadinimas — „Burė“.

Sąsiauris turėjo apie 30 mylių pločio. Jo erdvėje iš karto pasikeitė oras: papū-tė šiaurės vakarų vėjas, jis vis stiprėjo ir šviežėjo. Jūrininkai apsidžiaugė juo ir iškėlė bures. Plaukti palengvėjo. Nuo jūros gumulais skirstėsi rūkas.

Staiga kairėje pusėje pasigirdo stip-rus šniokštimas, kurio priežasties iš kar-to negalėjo atspėti net prityrę jūreiviai. Jis artėjo nuo vandenyno.

— Nesuprasi, kas tai!

— Nejaugi japonų kuteris?

Tuos baugius riksmus nustelbė sėdė-jusio ant valties nosies jūrininko Koše-liovo stiprus šūktelėjimas:

— Banginis! Tiesiai į mus plaukia!

Iš ūkanos prie valties artėjo didelės baržos ilgumo juodas blizgantis kaubu-ras, o priešakyje aukštai virš jo, lyg vė-duoklė, tryško šniokščiantis pūslų fon-tanas.

— Laikyk į dešinę! — sukomandavo vairininkui Tregubovas.

(Daugiau bus)

A. L. D. L. D. REIKALAI

Gražinkite nominacijų blankas

Visoms LLD kuopoms yra išsiuntinėta blankos dėl nominavimo kandidatų į Centro Komitetą ir alternatų 1952-1953 metams. Blankas reikia gražinti į centrą ne vėliau 30 dienos rugpjūčio (August), 1951.

Kada blankos bus sugra-žintos, tai reikės užklausti kandidatų, paskui atspaus-dinti balsavimų blankas, jas kuopoms išsiuntinėti ir balsavimai turi būti atlikti ne vėliau 15 d. gruodžio. Taigi, kurios kuopos nesu-gražins blankų iki 30 die-nos rugpjūčio, tai toliau laukti nebus galima.

Dar daugelis gan didelių kuopų neprisuntė blankų. Kaip kur būna atsitikimų kad kuopa nubalsavo, bet valdyba pamiršo pasiųsti. Kiekvienos kuopos valdy-bos pareiga pasirūpinti, kad blankos būtų laiku su-gražintos.

Mokėkite duokles

Šį mėnesį labai susilpnė-jo pasimokėjimas duoklių. Suprantama, kaip kurios kuopos vasaros laiku ne-laiko susirinkimų. Bet na-riai gali pasimokėti duokles kuopos valdybai sueigose, o kuopų valdybų pareiga duok-lės pasiųsti į centrą.

Centro Komitetas prašo visus narius ir nares su-mokėti duokles tuojau!

Knyga ir „šviesa“

Šiomet Centro Komitetas ruošia labai svarbią knygą, kuri gal bus nariams su-

teikta už du metus, tai yra, 1951 ir 1952. Knyga bus didelė. Vargiai vienu me-tų narių duoklių, prie šio brangumo, užteks jos išlei-dimui. Tai bus knyga apie žmogaus sveikatą. Kaip ją užlaikyti, kaip kovoti prieš ligas. Tokia knyga dabar mums visiems ir visoms la-bai reikalinga. LLD atliks dar vieną labai didelį ir svarbų darbą, ją paruošda-ma.

Žurnalo „Šviesos“ No. 3 yra spaudoje. Netrukus jis bus gatavas ir siuntinėja-mas nariams. Nariai, jeigu kurie pakeitė gyvenimo vie-tą, tai prašomi tuojau apie tai pranešti į centrą.

Ačiū už aukas

LLD Apšvietos ir Knygų Fondas pastaruoju laiku gavo sekamai aukų:

LLD 113 kp., Hamilton, Canada \$10,00

A. Dapšis, Detroit Mich. 9,25

(Jis yra LLD 10 Apskr. organizato-rius. Surinko aukas ant blankos.)

A. Grinius, Cleveland, Ohio 2,75

Po \$1 auoko: J. Mažeika, Pittsburgh; Fr. Zavis, Bethlehem, ir J. Budris, Lake Forest, Ill.

Visiems ačiū už aukas! Prašome kuopas, apskritis, LLD narius ir šiaip demo-kratinius lietuvius paauko-ti pagal išgalę kultūros ir apšvietos darbiui.

D. M. ŠOLOMSKAS, ALDLD CK Sekr. 110-12 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

ELIZABETH, N. J.

Įvairios Žinios

Ar visi Elizabethiečiai žino-tė, kad netolimoje ateityje mūsų miesto konsilmanai ga-lės pakelti savo metines algas nuo vieno dolerio ligi \$2,500?

Miesto konsilmanai ta ga-lės padaryti remdamiesi New Jersey legislūros išleistu į-statymu, po kuriuo pasirašę gubernatorius A. Driscoll.

Ligi šioliai miesto konsilma-nai, sulgy įstatymo, gaudavo metinės algos po vieną dolo-rį. Keli metai atgal miesto pi-liečiai didžiūma balsų (refe-rendumu) konsilmanų prašy-mą gavimui nuolatinės algos atmetė.

Reiškia, New Jersey legis-latūra paneigė Elizabetho pi-liečių referendumą.

—o—

Čionai neseniai atvykusi lietuvė dipukė, dar visai jau-na, 24 metų, P. Jurčakienė, gyventi po 356 Bond St., dėl kokios tai nežinomos priežasties, prarijo nuodų.

Tapo nuvežta į Elizabeth General Hospital. Ją išgelbė-jo jos kaimynka, radusi, P. Jurčakienę dideliuose skaus-muose.

—o—

Elizabetho Peter Breidt \$5 metų alaus bravoras yra ant \$1,000,000 pardavimui.

Senieji Elizabetho gyvento-jai kalba, kad kadaise šis alaus bravoras gamino geriau-sį ir skaniausį alų visoje šioje apilinkėje.

—o—

Singerio siuvamų mašinų darbininkai grįžo darban po keleto savaitių vakacijų.

Kalbama, kad siuvamų ma-šinų produkcija bus sumažin-ta, nebūs dirbama „over-time“ ir šeštadieniais.

Tarpe Singerio unijistų ei-na ginčai už „Independent Singer Union“ ir CIO unija.

Vieni ir kiti veržiasi pagauti vadovybę.

Ligi šiol Singerio darbinin-kus atstovauja International

Union of Electrical Workers, Local 461 CIO.

—o—

Rugpjūčio 3 d. teco daly-vauji LDS Klubu susirinkime, buvo gražus susirinkimėlis.

LDS Klubas gerame finan-siniame stovyje, turime daug narių. Nutarta laikyti klubo susirinkimus, kaip visados, kas pirmą sekmadienį kiek-vieno mėnesio.

—o—

Atsiminimai

Kaip nesmagu, bet reikia prisiminti, kad rugpjūčio 23 d. 1947 metais mirė mūsų ge-ras nuosirdus LDS 33 kuopos finansų sek. Walter Seratis. Reiškia, šį mėnesį sueina ly-giai keturi metai, kaip nete-kome gero, darbuoto draugo.

O rugsėjo 3 dieną sueis lygiai keturi metai, kaip netekome Charlie Simono, linksmaus dainininko.

Išsikėtės, gerieji draugai, mes jūsų neužmirštame.

Elizabethietis

Detroit, Mich.

Miesto majoras padarė du milijonus dolerių nuostolių

Dabar turime raportą apie šio miesto gatvekarių finan-sinę padėtį. Atminkime, kad gatvekariai yra miesto savas-tis ir miesto valdžia arba miesto majoras juo operuoja. Finansinė Detroit Street Rail-ways padėtis yra apgailėtino-je padėtyje. Pasirodo, kad vi-sa atsakomybė krinta ant miesto majoro Alber E. Cobo galvos. Jo pastangos sulaužyti gatvekarių vairuotojų streik-ką padarė du milijonus dolo-rių nuostolių.

Kaip žinoma, streikas tęsėsi per 53 dienas. Dabar visas reikalas yra pavesta arbitra-cijai.

Darbininkai pareikalavo algų pakėlimo apie 13 centų per valandą. Ar žinote, kad šių dviejų milijonų dolerių

būtų pilnai užtekę padengti darbininkų reikalaujamam algų pakėlimui per ištisus du metus?

Tai ką reiškia vieno valdi-ninko užsispyrimas. Mat, ma-joras Cobo pamanė, kad jis labai lengvai galės sulaužyti darbininkų streiką State Hu-tcheson Act įstatymo pagal-ba. Jo tos pastangos pridarė miestui daug žalos.

Kaip tuos nuostolius pa-dengti? Majoras Cobo turi vieną atsakymą: pakelti fėrą. Ar Detroito žmonės pasiduos šiam miesto majoro sauvalia-vimui? Ateitis parodys. Rep.

Cleveland, Ohio

Amžinai atsiveikiname su gera, veikia drauge

Rugpjūčio 2 d. mirė ge-rai žinoma veikėja ir darbi-niškio judėjimo rėmėja draugė Margaret Yurk (Ziburis). Velionė buvo gi-musi Lietuvoje 1892 metų balandžio 30 d., Suvalkų gubernijoje, Virbalių para-pijoje, Daugeliškiu kaime. Į Ameriką atvažiavo 1910 metų vasario 3 d. apie 18 metų amžiaus. Už metų laiko apsidėdė su J. Yurkš-taičiu. Užaugino dukrelę Heleną ir sūnų Alberta. Paliko nuliūdime tėvą, tris seseris, dukrelę, sūnų ir anukus.

Apie velionę man daug nereikia rašyti, nes kurie ją pažinojome arba turėjo-me laimę būti jos ypatingais draugais, tai žinome ją kai-po maloniai ir nuosirdžiai drauge. Ji niekuomet ne-užgaudavo, nė vieno, neieš-kodavo jokios garbės dėl savęs. Draugė Yurk visuo-met dalyvavo, kur tik bu-vo pakviesta, visuomet ju-dėjimą paremdavo ar pini-niškai ar morališkai. Mes ją matydavome visuose pa-rengimuose ir suėjimuose.

Ir rugpjūčio 4 d. susirin-ko giminės, kaimynai, drau-gai ir draugės suteikti liūd-ną ir skaudų paskutinį at-siveikinimą ir patarnavi-mą idėjos draugei Marga-ret Yurk. Palaidota Hill-crest kapinėse, kur velionė dar gyva būdama išsirinko vietą. Man sakė, kad jai ta vieto patinka dėl to, kad kai laidotuvės būna, tai ma-loni muzika groja. Mudvi buvome nuvažiavusios ten pažiūrėti vietos, nes ten ir jos vyras J. Yurk taipgi pa-laidotas. Tik pora mėnesių atgal iš Rubų ūkio grįž-tant namo, draugė Rubienė suteikė puikių gėlių, tai mu-dvi sustojome jas padėti ant jos gyvenimo draugo kapo.

O šiandien! Mes visi ją ten guldėm tarp daugybės kvietų, o liūdna muzika skambėjo „Vaižuoju Nam“ (amerikoniška, „Going

Home“). Draugė važiavo į amžinuosius namus, kaip daina skambėjo. Ten ji il-sėsės be skausmų, be širdies graužimų, be liūdnumų. Su-diev, drauge Yurk, sudiev... Anna Klivington

Windsor, Conn.

Liepos 28 d., pasiiluosave nuo kasdieninio darbo ir ga-vę taip vadinamas vakacijas, sumanėme aplankyti savo idėjos senus draugus ir drau-ges, su kuriais sykiu kada tai veikėme. Aš su savo drauge sėdome į busą ir už 4 valandų jau buvome Fitchburg, Mass. Apsistojome pas draugus J. ir O. Samulėnus. Kaip buvo ma-lonu pasikalbėti su draugais apie praeitį ir apie šių dienų įvykius.

Juk mums anais laikais te-ko matyti ir pergyventi re-akcijos siautėjimą, Palmerio lai-kus. Bet visgi tai buvo tik še-šėlis, palygint su šių dienų reakcija. Tada ir doleris turė-jo lygią vertę, nebuvo skirtu-mo, iš keno rankų gautas, o šiandien jis jau „nekošer“, jeigu gautas iš demokratiją ir taiką mylinčių žmonių.

Dėkui draugams Samulė-nams už vaišes ir apvažinėji-mą po apylinkę. J. M.

Iš Lietuvos

Plečiasi kova už gausų derlių

TRAKAI, birž. 4 d. —Lent-vario tarybinio ūkio darbinin-kų kolektyvas trumpais ter-minais ir aukštu agrotechni-kos lygiu įvykdė grūdinių ir techninių kultūrų sėjos pla-ną. Tarybinio ūkio darbinin-kai, siekdami išauginti gausų grūdinių ir techninių kultū-rų derlių, gerai prižiūri pasė-lius. Tarybinio ūkio laukuose gražiai sužaliavo linų pasė-liai. Šiomis dienomis lauki-niškai ar morališkai. Mes ją matydavome visuose pa-rengimuose ir suėjimuose.

Priziūrint pasėlius, gerai dirba lauko darbininkai drg. drg. Lazarickas, Malekauskas, Paulauskaitė ir kiti. Na-šaus darbo dėka pirmieji li-nų pasėlių priežiūros darbai jau baigiami.

Lygiagrečiai su pasėlių priežiūros darbais, sparčiais tempais sodinamos bulvės ir pašariniai šakniavaisiai. Šių kultūrų pasėlių plotai žymiai išplečiami. Tarybinio ūkio traktorininkai Tichanavičius ir Dambrauskas ruošia dirvas viršumplaninei pašarinų kul-tūrų sėjai.

Vykdam dirvų paruošimą viršumplaninei sėjai, tarybi-nio ūkio traktorininkas Ticha-navičius kasdien suaria po 11 ha. dirvų, savo darbo normą įvykdydamas 220 procentų. Dažnai viršija išdirbio normą ir traktorininkas Dambrauskas... Traktorininkai dirvų paruošimą atlieka aukštu agrotechnikos lygiu. St. Noreika

CHARLES J. ROMAN

LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

Liūdėsio valandų kreipki-tės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai mo-derniškai įrušta mūsų šermeninė. Mūsų patarna-vimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Tel. Poplar 4110

Ten taip patogų pasilinksmini!

Kalbu apie paskutinį LDS pikniką užmiestyje šią vasarą. Jį susibūgę LDS nariai, jų šeimos, jų prieteliai iš visos šios apylinkės, iš abiejų didžiųjų upės šonų.

Newjersiečiai skelbiai gautuosius po keles dešimtis įžangos tikietų visus sunaudosią. Jie piknike dalyvaus masiniai ir užpelnys savo kuopai turto. Atėjus galui metų jiems nereikės dejuoti, būk nesama kuo atmokėti valdyboms tu menkučių atpildų už jų sunkų triušą ir iškasčius kuopos' reikalais per visus metus!

Rimtai kalbant — brooklyniečiams būtų nęgrauzu, jeigu išleistume į pikniką būsą bent su viena tuščia vieta. O komisijsa man sakė, kad vietų dar turi.

Ir taip pat sutelktume mėsos patarnavimą, jeigu dėl pavėlavimų registruotis negautume vietos buse. Juk visiems smagiau, kad pramoga turtinga svečiais. Gi organizacijai naudos atžvilgiu kiekvienas prisidėjęs svečias yra brangus. Registruotų iš anksto komisija nepalikis namie, jiems vietas buse užleisti galintieji važiuoti savo mašinomis. Paskutinę minutę to nebepadarysi.

Busas išeis iš Richmond Hill nuo Liberty Auditorijos 12:45, o iš Williamsburgo nuo Pil. Klubu 1:15.

Piknikas įvyks rugp. 12-tą, šį sekmadienį, Lunden, Lietuvių Liberty Parke. N.ė.

Svečiai

Laisviečius atlankė St. Yurkūnas ir jo draugas kitatautis iš New Britain, Conn. Taipgi apžiūrėjo Lietuvių Kultūrinį Centrą ir jame įsikūrusias įstaigas, užėjo į restauraciją užkąsti. Pagyrė lietuvius už gražią įstaigą.

Svečiai sakėsi atostogaujant gražiojoje atostogoms vietoje, Arow Farm, Monroe, N. Y. Užėjus lietingai dienai, nusprendė atlankyti mus, miestiečius.

Klausėme, kaip dabar farmoje, ar galima gauti vietos neužsisakius iš anksto. Šiuo tarpu, sakė jie, savaitės diomis pasitaiko liuosų vietų. Tačiau norint ilgiau ten pagyventi, verta paskambinti pirm važiuojant. Šiaip sau pabuvoti pusdienį, be nakvynių, bile kas gali užsukti. Yra vietos pasistatyti mašina, pasi-vaikščioti. Ir visuomet veikia geras restoranas. Rep.

Sveikina iš atostogų

Laisvės bendradarbis Jonišketis rašo iš So. Falsburg, N. Y.:

Mieli Draugai! Jums ir visiems visur esantiems mūsų draugams siunčiame šiltus sveikinimus nuo karnų, kur mes atostogaujame. Čionai galima matyti Motinos Gamtos stebuklus pilnamie pūkimė. Naktys čia labai šaltos ir gaivinančios. Cicilija ir Steponas Joniškiečiai.

Belmore Manor gyventojas Charles Huxley mirė sėdėdamas kavinėje New York.

VISUOMENĖS ATYDAI!

Kada kreipsitės į Laisvės įstaigą asmeniškai, telefonu ar laiškas, turėkite po ranka šias informacijas:

Laisvės raštinė su pirmadienį, penktadienį įimtina, yra atdara nuo 8-tos val. ryto iki 7-tos vakaro.

Šeštadieniais nuo 9-tos ryto iki 12-tos diena.

Laisvės telefonas: Virginia 9-1827.

Rašydami laiškus malonėkite adresuoti:

L A I S V Ė

110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill 19, N. Y. Brooklyniečiai, kurie turite kokių parandavimų, ar bile kokių paskelbimų, jei atvažiuojamas asmeniškai neparanku, pašaukite per telefoną ir pasakykite savo reikalą, o mes jums atliksime taip, kaip reikės. Mokestį galėsite prisijūsti ar kada prie progos užjė į Laisvės užsimokėsite savo bilą.

New Yorko ir Apylinkės Žinios

Ir kūdikiai išgudrėjo

Jau buvo minėta, kad Louis Reda išsigando, kuomet jo žmona pagimdė triple-tukus kūdikius.

— Kur aš juos padėsiu vie-dosi? Kur kambario bute? Kuo išlaikysiu, tuozdirbdamas \$54? — aimanavo jaunas tėvas.

Tačiau gimusieji grupėje kūdikiai pasirodė galingesniais už tokius pat kūdikius, kurie gimė po vieną. Šeimai jau pasiūlytas 4 kambarių butas. Norėdamos pasigarsinti, tūlos firmos suteikė vystyklų, baltinių ir kitokių daiktų, o samdytojas pridėjo tėvui algos.

Visi pripažįsta, kad šeima tą viską gavo ne vien dėl to, kad jai reikalinga buvo — tokių reikalingų mūsų šalyje milijonai. Reda kūdikiai tai gauna tikrai dėl to, kad jie atėjo gyventi grupėje.

Būrimasis į grupes suaugusiųjų kalboje vadina organizuotumu.

Kalbama apie naują projektą Harlemui

Jau vėl pradėta kalbėti apie naują gyvenamų namų projektą Harlemui. Planuojama statyti Jefferson Houses išleisti \$20,492,000. Ten būtų patalpos 1,495 šeimoms. Bet planai rodo į pradėjimą statybos tikrai 1953 metais.

— Tas paskelbimas planų tikriausia rodo į artėjančius rinkimus taip, kaip pasirodymas kregždės rodo artėjant pavasarį, — sako gyventojai. Jie skundžiasi, kad daug tokių puikių planų užmirštama po rinkimų.

Williamsburge areštuotas jaunas vyriškis, kaltinamas pavogus prieplaukoje \$500 vertės baltinių. Bėgiu apie savaitės laiko trys kiti asmenys buvo areštuoti tokiu pat kaltinimu.

KRISLAI

Tąsą nuo 1 p.) nas žmogus tiek apsilėidęs ir sugriuvęs, jog neinteresuojasi jokių sportu.

Visa bėda tame, kad sporto veikla mokyklose paverčiama pasipelnymo bizniu. Iš "tymo" nario reikalaujama tiek, kad jis negali kartu ir gerai mokytis, ir geru sportininku būti. Beisbolis arba futbolas atima iš jo visą energiją ir suėda jo visą laiką.

Mūsų Kongresas priėmė ir pasiuntė Tarybų Sąjungos žmonėms draugiškumo notą. Prie jos dar pridėjo prezidentas Trumanas laišką.

Dabar Tarybų Sąjungos prezidiumas atsiuntė panašią draugiškumo notą Amerikos žmonėms. Prie jos savo laišką pridėjo Tarybų Sąjungos prezidentas švernikas.

Labai puiku. Dabar tik reikia tą draugiškumo notą paversti draugiškumo darbais. Deja, iš mūsų valstybės sekretoriaus Dean Achesono pareiškimų neatrodo, jog prie tokio žygio būtų rušiamasi. O tai blogai.

Policistai Organizuosis, Pareiškė Unija

CIO Transportininkų Unijos viršininkas Quill pareiškė, kad policistų unija organizuos, nežiūrint komisyonieriaus įsaką nestoti jokion unijon.

Policistai tapo pastumėti rimtai ir greitai apsispręsti:

Viršininkas uždraudė stoti bent kokion unijon, o jau įstojusiems buvo įsakta iš unijos ištikti ne vėliau rugp. 9-tos vakaro.

Unijos viršininkas pareiškė, kad unija organizuos "viešai ar slapta."

Atrodo, kad jeigu policistams būtų gerai gyvenesi be unijos, jie būtų nei nepradėję derėtis su unija. O jeigu jie pradėjo, tai toks viršininko

įsakas tik pastumės greičiau įstoti.

Kad paskiri nariai nebūtų persekiojami, sakoma, unija būk pašalinusi iš raštinės visus ryšius su policistų organizavimu turimus dokumentus.

Unijos viršininkas paskelbė, kad susirašiusių unijon buvo 9,500 iš apie 19,000 esančių tarnyboje ir kad 4,500 buvo jau pasimokėję duokles už pirmą mėnesį.

Unija skelbia, kad po Monaghan įsaką nebuvo iš unijos rezignacijų nei nesitikima gauti. Sako, policistai unijon stoji sąlygų priversti, žinodami, ką daro.

T-as.

Sunkvežimiam įveda naujus taksus

Spalio 1-mą jeis galiojį naujasis sunkvežimiams taksuotai įstatymas. Tą dieną visi naudojančieji New Yorko valstijos vieškelius ir gatves sunkvežimiai, kurie sveria 18,000 ar daugiau svarų privalo jau turėti ant vežimo požymį, kad jie pasimokėję valstijai specialiu taksu \$5.

Taksai priimami ir leidimai (permits) gaunami jau dabar ten pat, kur ima paprastuosius metinius leidimus.

Greta tos penkinės, dar bus važinėjimo tolio (mileage) taksai. Tuos priskaitys atsižvelgiant į nuolatinio važinėjimo toli ir į sunkvežimio svorį. Šešios dešimtosios dalys cento už mylią kainuos 18,001 iki 20,000 svorio sunkvežimiams. O turintiems 62,000 ar daugiau svarų svorio kainuos iki 2.4 centų už mylią.

Naujasis įstatas paliečia ir iš kitų valstijų atvažiuojančius sunkvežimius, kuriems tenka vartoti New Yorko kelius.

Sv. Vincento ligoninei atsisaukus į visuomenę O-negativę rūšies kraujo, atsisaukę šimtas asmenų. Labai mažai žmonių turi tos rūšies kraują, tačiau didmestyje tarp minios žmonių ir tokių esama daug.

Prispyrė atmokėti uždraustą kainą

Valdinę kainų stabilizatoriaus įstaiga New Yorko prievė Corn Exchange Bank Trust Co. atmokėti apie \$80,000 turintiems to banko specialius checking accounts. Jie kiekvienas gavo po dolerį, tai yra po 25 centus už kiekvieną mėnesį, kuriais buvo po tiek sumokėję už teisę vartoti to banko čekius.

Bankai turi teisę imti mokesį už kiekvieną čekį. Bet šis pakėlimas buvęs įvykdytas be valdinės įstaigos leidimo.

Uždraudė žaislinį šautuvėlį

New Yorko policijos viršininkas Monaghan uždraudė toliau pardavinėti žaislinius šautuvėlius, vadinamus "atom guns." Dasirotėta tai padaryti po to, kai krautuvės savininkas Sam Fisher, norėdamas pagazdinti palykusius vaikus, šovė į juos ir vienam pataikė akin. Sakoma, kad pažeistoji akis neteko regėjimo.

Po pašovimo vaiko tyrinėję tuos šautuvėlius ekspertai sako, kad jie pavojingi bile kam.

Lerner darbininkai pasisakė už taiką

Lerner Shops centralinės įstaigos darbininkams New Yorko buvo įteikti slapti baltai, su dviem klausimais. Pirmasis klausė, ar mūšiai Korėjoje turėtų būti sustabdyti tuojau ir tada vedamos derybos? Už tuojautinį sustabdymą mūšių balsavo 531, 46 balsavo prieš, 36 visai nebal-savo.

Antrasis buvo grynai savo reikalais klausimas:

"Akyregyje pakilusių kainų ant maisto, drabužių, renginių ir darbo žmonėms pakeltų taksų, ar mūsų unija (65-tas Distrikas) turi reikalauti algų priedo, nežiūrint algoms užšaldyti įstato?"

Už reikalavimą algų pakėlimo pasisakė 590, prieš balsavo 12, o 10 susilaikė.

Gemblerių tūzui tik \$5,000 kaucijos

Rugp. 8-tą buvo pašauktas pas teisėją vienas trijų stambiųjų gemblių, Joe Adonis, kuris New Jersey valstijoje jau atbūna kalėjime 2-3 metų terminą už prasižengimus įstatams tenai. Tuo pat sykiu, už tokius pat prasižengimus, jį teis ir čionai.

Adonis čia buvo atgabentas tardymui. Jis sakėsi nekalas. Teisėjas Edward J. Dimock nusprendė jį paliausoti iš kalėjimo po \$5,000 kaucija, kad jis galėtų prisirošti apsigynimui būsiamame teisme.

Nuostabiai demokratinga mūsų teisdirybė ir gerasidystė kuomet patenka gembleriai. Visai kas kita, kada ten patenka darbininkų vadai.

T-a.

Šokių Festivalis Prospect Parke

Virš 700 mergaičių, nuo 6 iki 16 metų, iš šokių mokyklų susiedijos susirinks į Prospect Parko Long Meadow šį šeštadienį, rugp. 11-tą. Programos pradžia 2:30 po pietų.

SKELBKITĖS LAISVĖJE

PETRAS KAPISKAS IR VINCAS SODAITIS

Pertvarkė ir pagerino savo **BAR & GRILL** 32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone EVergreen 4-8174

REPUBLIC BAR & GRILL

Savininkas **IGNAS SUTKUS** Patogi vieta pasižnekučiuoti, užkąsti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto **LIKERIO, VYNO ar ALAUS** Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų **492 Grand Street, Brooklyn, N. Y.** Kampas Union Ave. ir Hooper Street.

TELEVISION

Telefonas EVergreen 4-8969

Filmos--Teatrai

Roxy Theatre

Čia rodomoji filma "Mr. Belvedere Rings the Bell" pradėjo antrą savaitę. Scenoje taip pat tebeprasilekia ta pati asmenų programa.

Radio City

Teberodo šiltai žmonišką filmą "Show Boat".

Rivoli Theatre

Rugp. 15-tą pradės rodyti biblišką romaną "David and Bathsheba."

Criterion Theatre

Teberodo amerikinės vaikams pasakėčios sekme gamintą Walt Disney's filmą "Alice In Wonderland." Tai daugiausia taikoma jaunukams, bet lanko ir suaugusieji.

Taip pat ta pačia tema ir vardu miesto teatruose rodoma kitą autoriaus filma. Vieni giria vieną, kiti kitą. Man neteko matyti nei vienos.

Victoria Theatre

Jautriai dramatinė filma "Bright Victory." Vaizduoja praėjusiojo karo veteranų gyvenimą.

Naudokite Medų Karščiuose

Atsivedinimui karščiuose, gerkite lemondą su medum. Laisvės įstaigoje galite gauti medaus.

KVORTA \$1.10 PUSĖ GALIONO \$2.00

Tuojau įsigykite medaus ir naudokite jį.

Drs. Stenger & Stenger Optometristai 394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y. Tel. ST. 2-8842

Nusukęs \$100,000, bet laisvas

Harry R. Dash, apdraudų brokeris Brooklyne, yra kaltinamas, kad jis nusukęs šimtą tūkstančių dolerių iš to fondo, kuris buvo sukeltas pas-tatymui paminklo Iwo Jima didvyriams marinams. Jis pripažino sukėlavęs ir bus teisiamas. Bet paleistas laisvėn po \$10,000 kaucijos iki teis-mo.

New Yorko areštuotas John Palmieri, 40 metų. Jį kaltina, kad jis privatiškame bute priiminėjęs nelegališkus "he-tus" ir jais per dieną susirink-davęs iki \$700. Jį atradė lošiant taip, būk jis ten prižiū-ris buto savininkės kūdikį.

REIKALAVIMAI

HELP WANTED—FEMALE

Rankinė embroider, patyrusi, prie kūdikių drabužukų, 40 valandų savaitę, gera mokestis. Taipgi priima ir mokines.

SHARI STECKLER 50 Columbia St., Newark, N. J. (152-157)

Puikusia vieta namų darbininkei, viduramžiai, turi but virėja, patikima, su palidėjimais. Yra skalbi-mui ir džiovinimui mašinos, kam-barių namas, puikusia mokestis, reikalingi palidėjimai. Saukite va-karais: Flower Park 4-0856. (156-60)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

LLD 1 kuopos susirinkimas įvyks rugp. 13-tos vakarą, 7:30. Piličių Klubu patalpose, 280 Union Ave., Brooklyne. Nominacija Centro Komiteto ir kiti reikalai. — Valdyba (157)

WORCESTER MASS.

LLD 11 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 12 d., 10:30 ryto, 29 Endicott St. Čia draugai, bus raportai iš Laisvės pikniko, ir iš atostogų mokyklos. Todėl visi būkit. Taipgi J. Dovidonis raportuos apie narių stovį. — J. M. Lukas, sekret. (155-6)

Dr. A. Petrika

DANTŲ GYDYTOJAS

221 South 4th Street BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 7-6868

Valandos:

9-12 ryte; 1-8 vakare Penktadieniais uždaras

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS

Savininkas

306 UNION AVENUE

Gera Patyrę Barberiai

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 So. 4th Street

Cor. Hewes St.

Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambarių reikmenys — už griežtai žemas kainas

Receipts Specialists:

MAX PEIST, Ph. G.

EDWIN LANE, Ph. G.

Tel. EV. 7-6233

Matthew A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

426 Lafayette St.

Newark 5, N. J.

MAket 2-5172